

MAGYAR

Nagys. Kozma András úrnak
HUNGARIA BUDAPEST
VI., Vilmos császár-út 55.

Főszerkesztő és szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T.
Felelős igazgató: FOLLMANN GÉZA
Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyáriás Elemér**

A Balkánszövetség értekezletének második napja

Kedden két tanácskozást tartottak a külügyminiszterek. — A délutáni tanácskozás megkezdése előtt Gafencu külügyminiszter fogadta a bolgár követet

Bucuresti. Saját tud. Kedden ismét két ülést tartottak a Balkánszövetség állandó tanácsának külügyminiszterei: délelőtt és este a hétfőn megkezdett tanácskozások a kölcsönös bizalomnak és barátságának ugyanabban a légkörben folytatódottak, amely hétfőn kialakult.

A Balkánállamok tagállamainak egymás közötti politikai és gazdasági kapcsolatai a szomszéd országokkal való viszonyuk; a Balkánszövetségnek a nagyhatalmakhoz való viszonya volt a megbeszélések tárgya, oly módon, hogy a Balkánszövetség államainak külpolitikája kölcsönös együttműködéssel és teljes összhangba hozva folytatódik.

Az európai államok béketörekvéseihez a legösszefogottabb formában adja hozzá a Balkánszövetség a saját erőfeszítéseit a béke megőrzésére.

A konferencia keddi napjának különös érde-

kessége az, hogy a délutáni tanácskozás megnyitása előtt Gafencu külügyminiszter fogadta Bulgária bucaresti követét Kirovut.

Kedden este nyolc órakor díszlakoma volt a görög követségen, amelyet Collas, Görögország bucaresti követe rendezett. Tíz órai kezdettel pedig hangverseny volt a királyi palotában, amelyet az uralkodó adott a vendég miniszterek tiszteletére.

A Balkánszövetség sajtómunkásai külön tanácskozásokat folytattak.

Bucuresti. Saját tud. Kedden folytatta munkáját a balkánszövetségi sajtóértekezlet is, amely előbb három bizottságban; a politikai, kulturális és technikai bizottságban tanácskozott, majd pedig plenáris ülést tartott. Kedden délelőtt az Athenaeum-Palaceban díszbeöltözött volt, amelyet Titeanu propaganda alminiszter adott a sajtóköldöttek tiszteletére.

Titeanu propagandaügyi miniszter megnyitó beszéde a sajtóértekezleten

Bucurestiből jelentik: A Balkánszövetség államainak újságírói hétfőn délelőtt megkezdették értekezletüket a bucaresti Kereskedelmi Kamara nagytermében. Az értekezletet Eugen Titeanu

propagandaügyi miniszter nyitotta meg a következő beszéddel:

— Engedjék meg nekem, hogy a román kormány és propagandaügyi államtitkárság szívből jövő üdvözlését tolmácsoljam és baráti elismerésünket nyilvánítsan azon jóbarátainknak, akik itt a görög, török, jugoszláv és román sajtót képviselik. Első gondolatunk a modern Törökország újjászervezőjének Kemal Atatürk emléke felé fordul. Nem felejtethetjük el, hogy a nagy Atatürk kezdeményezte a Balkánszövetséget és a sajtómunkásságunk lelkes támogatója volt. Emléke örökké élni fog a világtörténelemben és kezdeményező szelleme szoros kapcsolatban áll azokkal

a megvalósításokra váró tervekkel, amelyeket békes úton Önök vannak hivatva elvégezni.

— Mi egyesít ma bennünket? A kari összetartás és a Balkán népek együttműködésének szükségessége. A sajtó képviselte minden időben politikai téren az eszmék elitgárdáját. Elsősorban karolta fel a szövetség eszméjét, igyekezővén kiirtani mindazt, ami elválaszthat bennünket és kiemelve mindazt, ami egyesíthet.

Nem az én hivatásom, hogy ma itt politikai nyilatkozatot is tegyek, de én ki néha miniszter, de mindig újságíró vagyok, kijelenthetem és állítom, hogy

a Balkánegyezmény több, mint elmuló szövetség. A Balkánegyezmény tulajdonképpen nem egyéb, mint módszer. A kölcsönös megismerés módszere. A tényekkel számoló lépésenkinti megvalósítások módszere, amely a tiszta és ideális cél felé vezet. A maximális lehetőségek mód-

szere. Elfogadja az állandó változások elvét és számba veszi a mai helyzet valóságait.

— Megvalósíthatatlan eszmék kergetése helyett a Balkánegyezmény a valóság módszerét követi és például szolgálhat a jövő megvalósításához. Ennek a módszernek az alapját tehát a valóság képezi; az a valóság, amely leginkább a kölcsönös megismerésben nyilvánul meg. Csak ebből a kölcsönös megismerésből és a kölcsönös megismerés által biztosítható a népek között béke és a termékeny együttműködés lehetősége. Mindenki elismeri, hogy a sajtó munkássága nagy fontosságú ebben az irányban. Az a hatalmas erő, amit a nyomtatott betű jelent kétélű kés: ugyanannyi rosszat, mint jót okozhat. Ezért kell tehát ma sokkal inkább, mint bármikor, a sajtót felvilágosult szellemű politika irányában vezetni. Ki kell, hogy hangsúlyozzuk mindazt, ami összetartásra buzdít és el kell, hogy izzuk mindazt, ami széthuzást szít. Ime ezért tekintem a sajtó nemzetközi szerepét nagyjelentőségűnek.

— A nemzetközi hírszolgálatnak nem szabad a tözsdei pánikokban, véres szenzációkban és nemzetek meggyalázásában (minden népnek megvannak a maga értékei és fennmaradási joga ezen a földön) és könnyű diplomáciai rosszindulatú hadjáratokban kimerülnie. Őrizkednie kell a sajtónak ellenséges hangulat teremtésétől és állandóan a tiszta igazságra kell felügyelnie. Csak ilyen módszer mellett biztosítható a kölcsönös elismerés légköre.

— Őszinte elismeréssel fordulok tehát a Balkánegyezményben résztvevő államok, a jugoszláv, török, görög és román újságírói kar felé, akik belső ügyeiket összetudták egyeztetni a közügyével és olyan példáról tettek tanúbizonyságot, amelyet általánosítani kellene. Kívánom, hogy a kölcsönös megismerés és elismerés módszerén keresztül a mai értekezlet pozitív és sikeresen gazdag eredményeket érjen el. Kívánom, hogy úgy politikai, mint közgazdasági és kulturális téren minél szélesebb alapon működjenek együtt. Kívánom, hogy a személyes kapcsolatok fenntartása mellett az Önök és a mi lapjaink állandó és kölcsönös hírszolgálatot biztosítsanak. Boldog lesznek, hogy ebben a munkában közreműködhettem, elismerésem és hódolatomat tolmácsolom az Önök országainak és azok vezetőinek. A balkán sajtó IV-ik értekezletét megnyitottnak nyilvánítom.

Eugen Titeanu nagyhatású megnyitó beszéde után Sandulescu Alexandru, a román küldöttség elnöke emelkedett szólásra, majd C. Lutovici a jugoszláv sajtó igazgatója, Iunus Nady a török küldöttség nevében és Sekeriadis a görög külügyminisztérium sajtó igazgatója beszélt.

Lebrun köztársasági elnök kezdőlépést tett a Franciaország és Perzsa közötti diplomáciai béke helyreállítására

Teheránból jelentik: Lebrun köztársasági elnök az iráni trónörökös küszöbönálló esküvője alkalmából levelet intézett a perzsa sahhoz, melyben biztosította a francia nemzet barátságáról. Kifejezte a levélben sajnálatát amiatt, hogy a két ország megszakadt diplomáciai viszonya nem engedi meg, hogy a francia kormány követe is

részt vegyen az esküvői ünnepélyeken. A sah levélben válaszolt az üdvözlésre és azt írja, hogy szintén sajnálja a mai állapotot, de a maga részéről rajta lesz, hogy minél előbb helyreálljon a diplomáciai viszony Perzsa és Franciaország között.

Az új alkotmány egyéves fordulójának ünnepe Gyulafehérváron február 27-én

A két román egyház erdélyi érsekeinek felhívása papságukhoz és népükhöz a testvéri összefogásra

Tegnapelőtti számunkban már teljes terjedelmében közöltük Nicolae balázsfalvi görög katolikus érsek és Balan nagyzebeni görög keleti metropolita együttes felhívását, melyben az egy évvel ezelőtt adott királyi alkotmány korszakotkozó jelentőségéről szövegezték, s papságukat és népüket az alkotmány egyéves fordulójának Gyulafehérváron való együttes megünneplésére bizdították. Ez a felhívás a másvallású és másnemzetiségű erdélyi népeket is mélyen érdekli, s ezért szükségesnek tartjuk, hogy a felhívás közlését a nagyjelentőségű gyulafehérvári ünnepély megtartásáig minden nap megismételjük. Ime a román egyházfők együttes felhívásának magyar fordítású teljes szövege:

Az alkotmány évfordulójának ünnepe alkalmából Niculescu Alexandru balázsfalvi görög katolikus érsek és Balan Nicolae nagyzebeni görögkeleti érsek, Erdély román népéhez az alábbi felhívást intézte:

Február 27-én lesz egy éve, hogy Ófelsége II. Károly király legmagasabb aláírásával megerősítette Románia új alkotmányát, amely nagy lelkiérték küzdelmeiből fakadt és amelyet a román népnek szentel minden értékével, amivel a Mindenható Isten megajándékozta.

Végiggondolva mindazt, amit a Romániára és népünk minden fiának összefogására ez az új alkotmány jelent, mi, a két erdélyi román egyház Főpásztorai, helyénvalónak találtuk, hogy elménket és szívünket egyetlen hálaérzetben egyesítsük, éppenugy, mint azt a multban dicső elődeink tették, akik Nagyszeben és Balázsfalva érseki széket megtisztelték.

Kedvelt lelki fiaink!

Az elmúlt év kezdete nagy vergődésekben telt bennünket, testvérharc közepette, amelyek felmorzsolgatták erőnket kicsinyes vitákban, ahelyett, hogy ezt az erőt az állam konszolidációjára szenteltük volna.

Minden megbénult közéletünkben.

Nem volt kormányzási határozottság, nem volt tekintélyes személyi, erkölcsi érték, törvény, sőt alkotmány sem, amelyet kétségbe nem vontak, amely ellentétek és szakadatlan viták tárgya ne lett volna.

Ez a módszer nem vihette előre az országot.

Főleg a mai korszakban, röviddel a Nemzeti Egyesülés után, minden gondolatunkat és erőnket a közös és egyesített tevékenységnek kell szentelni, a Nép és az Állam megszilárdítására.

Isten azonban jóságosan ebbe a helyzetbe el is juttatott bennünket szeretett királyunk bölcsességével, akiben meg volt az akarat, hogy a megmentő cél felé merjen egyenesen, kiemelve az országot azokból a vergődésekből, amelyek azt napról-napra gyengítették, Ófelsége, a király ebben a tevékenységében minden románhoz fordult, hogy segítségére és szolgálatára álljon.

Ama forró összetartás szellemétől áthatva, amely benne lüktet az új alkotmány betűiben és hálával eltelve Isten iránt, ama bölcsességért, munkaerőért és a Nép iránt való lángoló szeretetért, amelyet Uralkodónk lelkébe ültetett. Mi, az áldott Erdély népet felhívjuk az alkotmány év-

fordulójának megünneplésére, amely február hó 27-én lesz a nemzeti beteljesülések megszentelt városában, Gyulafehérváron.

Az egész Románia ünnepelni fogja ezen a napon ama odaszó munká egy esztendőjének ragyogó gyümölcseit, amelyek Ófelsége II. Károly király bizalmából és buzdító lendületéből fakadtak.

Minden város és minden falu ünnepelni fog, amint illik is a legnagyobb román győzelem évfordulóján, az egyesülés óta.

A nemzeti hagyományok Erdélye megünnepli minden helyi ünneplés felett ezt a napot, amely a testvériesülésnek és újjáébredésünknek széles kapukat nyitott.

Szeretett román népi! A megbékülés és testvériesülés szolgálatában kell, hogy álljon ma is, mint mindenkor a mi ősi szent egyházunk.

Ki ne tudná, hogy valahányszor népünk multjában nagyfontosságú esemény történt az Egyház mindig jelen volt segítségével és áldásával.

Annál inkább kell tehát, hogy az egyház részt vegyen a Nemzeti Ujjászületés e művében, amely-

nek nincs politikai színezete, hanem elsősorban erkölcsi jelentősége és magasabb értékű eszközökkel és érvekkel gyökeredzik lelkünk mélyén.

Ennélfogva az Egyház az anya szeretetével hívja általunk minden fiát a béke és a jó egyetértés megünneplésére.

A mai óra különösképpen parancsolja számunkra az összefogást.

Amidőn oly sok veszély leselkedik kívülről, akkor mindegyikünknek kötelességünk, hogy bölcs Uralkodónk oldalán álljunk, hogy a népsorsát boldog korszakba vezessük.

Ez illik is, hogy mindkét kezünkkel és minden gondolatunkkal ragadjuk meg az Uralkodó és kiváló tanácsosainak megváltó tetteit és bizonyítsuk be a külvilágnak összetartásunkat és acélos egységünket, amely minden fenyegetéssel sikeresen szembezállni képes.

Szeretett papságunk és népünk!

Falálkozni fogunk tehát mindnyájan erdélyi román testvérek Gyulafehérváron a püspöktől a földművesig, akiket a román testvériség érzése köt össze erősebben s beszédebben minden másnál.

Jertek Főpásztoraitok köré, jertek nyitott szívvel, hogy meghajoljunk ősi szokás szerint Előtte, aki az országunk jó és bölcs atyja, Ófelsége II. Károly király előtt.

Attól a meggyőződéstől áthatva, hogy a Nemzeti Ujjászületés, amelyet mindnyájan óhajunk, csak akkor lehetséges és csak akkor marad élet-erős, ha lelkeink lendületének alapjaira van felépítve, felhívjuk minden lelkigyermekünket, hogy saját lelkiismeretének parancsára és a mai idők magas parancsára hallgatva, jöjjön el a román lélek eme nagy ünnepére.

Érseki áldásunk ültessen el a lelketekben derűs békét és erősítse meg szíveteket a Nép, az Ország és a Király szeretetében.

Kelt székhelyünkön Nagyszeben és Balázsfalva városokban 1939. február 18-án.

Alexandru, Nicolae,
Erdély egyesült érseke. Erdély ortodox érseke.

Cáfolják a cseh kormányválság híreit

Csak a hadsereg létszámcsökkentése miatt állottak elő szervezeti változások

Prágából jelentik: A Havas-sajtóiroda cáfolja a Cseh-Szlovák kormányválság híreit. A Havas szerint, Kreici tábornok személyi ügyek miatt mondott le. Az is sietette lemondását, hogy a hadsereg létszámának csökkentése és az ország pénzügyi helyzete nehéz kérdésekre elé állították. Cseh politikai körök szerint Sirovy tábornokot nem befolyásolta és kormányát sem érintette Kreici tábornok visszavonulása.

A csehországi németek új pártszervezete.

Prágából jelentik: Kundt német képviselő megalakította a Cseh-Szlovákiai Német Nemzeti Szocialista Pártot. Kundt felszólította a volt szudéta német párt szervezetét, hogy szolgálatukat az új párt keretében folytassák.

Az ukrán-kérdés Oroszországban, Cseh-Szlovákiában és az angol alsóházban

Prágából jelentik: Kievi jelentés szerint az orosz kormány megkezdte az ukrán családok átköltöztetését Oroszország belsejébe. Hír szerint az orosz családok áttelepítése néhány hét alatt megtörténik.

Londonból jelentik: A Temps hosszú cikkben foglalkozik az ukrán kérdéssel. Megerősíti azt a

hírt, hogy miszerint Prága szeretne megszabadulni Kárpátaljától. Azt írja a lap, hogy a dolgok Kárpátalján nem maradhatnak meg a mai állapotban. Cseh állam nem akarja magának megtartani Kárpátalját és nem híve a nagy ukrán-tervnek sem.

Londonból jelentik: Az angol véderővita során az alsóházban kérdést intéztek, vajon van-e Németország és Cseh-Szlovákia között olyan titkos szerződés, amelyben Cseh-Szlovákia megengedné ország területén a német hadsereg átvonulását? Butler külügyi államtitkár a kérdésre azt felelte, hogy az angol kormány nem tud Németország és Cseh-Szlovákia között ilyen szerződésről. A kormány ebben az ügyben kérdést intézett Berlinhez és Prágához, de érdemleges választ nem kapott. A föltett kérdések folytán a kormány kész arra, hogy megegyszer felvilágosítást kérjen a két ország kormányától.

„Magyar Nők Lapja”

Szépirodalom. — Művészet. — Divat.

Szépirodalom, Művészet, Divat.

Ujból kapható e pompás kivitelű, legszebb magyar folyóirat. Modern kézimunka és gyermeklap melléklettel.

Megjelenik havonta háromszor.

Megrendelési hely: TÖRÖK JÁNOS, Oradea, Cásuja postálá 47.

A nagyváradi mozgóképszínházak műsora:

APOLLÓ: NAGY KERINGŐ.

DORIAN: A VAGYAK VALCERE.

CORSÓ: KELET LANGOKBAN

Német-angol nagyipari tárgyalások

Berlinből jelentik: (V. V.) A német-angol nagyipari tárgyalásokat már előkészítették. Az angol delegációt február hó végére várják Berlinben. Tárgyalásaiknak fő témája a német-angol világválság kiküszöbölése. sőt a világpiacoknak egymás közti felosztása.

Az angolok a német-angol londoni kereskedelmi kamara bankettjén kiemelték, hogy nemcsak ez lesz egyedül a tárgyalások célja, hanem a két ország gazdasági kapcsolatainak hatásos kimélyítése. Az, hogy ilyen tárgyalá-

sok eredményre vezetnek, mert mindkét állam gazdasági körülményei higgadtan és józan ésszel igyekeznek a nehézségeken átjutni, igazolják azok a tárgyalások, amelyeket a napokban folytatnak az angol és a német kőszénipar képviselői között. Már ez is előjele, hogy egy csomó gazdasági kérdést meg lehet oldani, ha mindkét részről a jóakarát vezet.

Német gazdasági körökben igen élénk érdeklődéssel néznek az új tárgyalások elé.

A véderővita nagy napja az angol alsóházban

Chamberlain miniszterelnök kifejtette, hogy Anglia fegyverkezésének költségei túl fogják haladni az állam bevételeit. — A fegyverkezés fokozása az államok közötti kölcsönös félreértések miatt történik

Londonból jelentik: Az angol alsóház két napig tartó véderő-vitájában kedden délután Chamberlain miniszterelnök szólalt fel. Arra utalt mingyárt beszéde kezdetén, hogy mindinkább kialakult az egységes közvélemény a fegyverkezési program körül. A tények ereje és a valóságos helyzet elhozta a kényszerű belátást, hogy a fegyverkezési programot végre kell hajtani. Az ellenzék módosító javaslataiból is ezuttal már hiányzik az az alapgondolat, mely az államoknak az egyetemes biztonságra való kölcsönös megszervezésével és a Népszövetséggel kívánta a fegyverkezés szükségét kiküszöböltetni.

Erre közbeszólások hangzottak a munkáspárt padjairól:

— Önök ölték meg a Népszövetséget! Chamberlain felelt:

— Egyetlen állam sem áldozott annyit, mint Anglia a Népszövetségért és a népszövetségi eszme fenntartásáért. Hogy ez a világszervezet mégse működött kielégítően, annak az az oka, hogy erejét túlhaladó kérdések megoldását várták tőle. Bebizonyosodott az is, hogy a Népszövetség elhatározásainak megvalósítására a megtorlasi politikát alkalmazni nem lehet. A Népszövetség csak úgy tartható fenn, ha

szakit azzal a gondolattal, hogy a békét erőszakkal lehessen valakire rádikálni.

A fegyverkezési költségek elnyelik az államot.

Mi a probléma megoldása?

Ezután Chamberlain arról szólott, hogy a jövő évi hadügyi kiadások összege 580 millió font sterlingre fog menni. Ez körülbelül akkora összeg, mint amennyi államadóssága volt Angliának a világháború előtt. Számítani kell azonban arra, hogy ez az összeg sem lesz elég a további kölcsönt kell fölvenni. Sőt előrelátható, hogy a fegyverkezési program végrehajtására kifizített idő lejártá után is a fegyverkezés fokozásának újabb időszaka következik.

Ezekből mind az a helyzet következik, hogy súlyos föladat lesz a fegyverkezésre fölvetett adósságok tőkének és kamatainak törlesztése. Nagy kérdés, vajon a törlesztésekre szükséges összeg nem fogja-e túlhaladni az állami bevételeket.

— Mi tehát a probléma megoldása? — kérdezte Chamberlain. — Egyelőre nem tudunk mást tenni, mint határozott erőfeszítéseket kell végbevinnünk, hogy az államok közötti békés irányú belátásokat növeljük. Az általános leszerelést kellene elérnünk. Fölvetették a kérdést, hogy nem lenne-e célszerű kezdeményeznem, hogy az általános leszerelés érdekében a világértelkezlet újból összeüljön?

— Ha hihetném, — mondotta Chamberlain, — hogy eredménnyel járna, magam összehívnam ezt a világértelkezletet.

A miniszterelnöknek e szavainál általános taps tört ki az alsóház minden oldalán.

A szónok azonban lehűtően folytatta, hogy az értekezlet összehívása nyomán jelenleg semmi gyakorlati eredmény nem várható. Túlságosan nagy a bizalmatlanság az államok között, sem hogy kölcsönös lemondásokkal és engedékenységgel lehetne számolni. Magunk is hibásak vagyunk e beteges lelkiállapot fokozásában. Jó volna, ha több bizalommal tudnánk lenni más államoknak olyan törekvései iránt, me-

lyekkel a maguk létfenntartási érdekeiről akarnak gondoskodni.

Senkise akar háborút. „Örültség, amit teszünk“.

Chamberlain aztán a következő gondolatmenettel folytatta beszédét:

— Háborus sötétlátás nem vezet engem, mikor az általános bizalmatlanság állapotára utalok. Sőt abban a felfogásban vagyok, hogy senkise akar háborút. Nem hiszem, hogy Churchill is, ki az én békítő politikám elsőszámú ellenfele, a világbéke biztosítására megelőző háborút akarna kihozni és azt célszerűnek tartaná.

— Megállapíthatjuk tehát, hogy valameny-

Csak két hónapig maradnak hatályban az ideiglenes italmérési engedélyek

Az italmérési kérvényhez csatolt jegyzőkönyv kellékei

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter körrendeletet küldött a pénzügyigazgatóságokhoz, amelyben újra szabályozza az italmérési engedélyek kiadásának módját. Nagyobb vonásaiban a rendszer a régi marad azzal, hogy az előzetesen letett okmányok alapján kiadott engedélynek csak 2 hónapos hatálya van, tehát ezen belül az italmérő tartozik iratait kiegészíteni, ellenkező esetben a pénzügyigazgatóság javaslatot tesz az engedély megvonására, illetve a két hónapos időtartam meghosszabbítására.

Az italmérési díj annak az évnegyednek a kezdetétől esedékes, amelyben kiadták az engedélyt. Az italhivatal az italmérőt a teljes pénzügyi évre terheli meg az illetékek (bérrel) és azt negyedévenként behajtja. Az italmérési engedélyért történt folyamodás esetén felvett jegyzőkönyvnek a következőket kell tartalmazni: a) község, ahol az italmérő működni fog, b) a község lakosainak száma kategóriánként, d) a szomszédfalvak távolsága a templomtól és iskolától, vagy a nemzetvédelemmel kapcsolatos intézménytől

A spanyol nemzeti hadsereg katonai ünnepélye Barcelonában

Százezer ember díszfelvonulása Franco tábornok előtt. Berard francia szenátor ismét visszautazott Burgosba

Barcelonából jelentik: A katalán fővárosban kedden a spanyol nemzeti hadsereg nagyszabású katonai ünnepélyt tartott. Franco tábornok előtt a nemzeti hadsereg hat hadosztálya vonult el százezer főnyi tömegben. A díszmenet élén az orosz onkentesek haladtak, utánuk a hazai hadosztályok fekete, kék és zöldinges seregei.

Párizsból jelentik: Berard szenátor Burgosból jövet egy francia határmenti városban állapodott meg, honnan távbeszélőn tett Bonnet külügy-

miniszternek jelentést a spanyol nemzeti kormány köréivel eddig folytatott megbeszéléseiről. A szenátor a francia határról szerdán ismét visszautazott Burgosba, hogy Jordana tábornok, külügyminiszterrel továbbfolytassa tárgyalásait.

Rómából jelentik: A „Giornale d'Italia arról ír, hogy Berard szenátor második burgosi útja is teljes eredménytelenséggel végződött. Ami kívánásokat eddig a szenátor francia részről előterjesztett, azt Franco tábornok teljesen elfogadhatatlanoknak és kivihetetleneknek minősítette. Együttal a tábornok megbélyegezte bizonyos francia köröknek azt a törekvést, hogy maguk akarnak politikai előnyöket szerezni a véres polgárháború megszűnéséből, holott ők voltak az okai és elősegítői a polgárháború elhúzódásának.

Blum volt francia miniszterelnök Roosevelthez utazik

Párizsból jelentik: Rövidesen sor kerül Leon Blum amerikai útjára. A volt miniszterelnök hosszabb megbeszéléseket fog folytatni Roosevelt elnökkel. Leon Blum több hétig fog tartózkodni Amerikába. Itt írjuk meg, hogy Wiesemann kapitány Hitler volt szárnysegédje elutazott Amerikába, hogy átvegye a sanfranciskói főkonzulátus vezetését.

Akit Aradra sodort a sors a spanyol pokolból

Egy bánsági születésű férfi kalandjai Nagyváradtól
a francia idegenlégióon keresztül Valenciáig

Aradról jelentik: Egy kettőtört karrier részleteit mesélte el az aradi állambiztonsági hivatal tisztviselői előtt az a magas, jólöltözött férfi, akit az elmúlt éjszaka folyamán állítottak elő a rendőrségre. A sziguranca detektívjeinek ugyanis feltűnt az ismeretlen férfi, akit követtek. Az idegen útja egyik éjszakai mulatóba vezetett és a rendőrségi tisztviselők észrevették, hogy az külföldi valutával akart fizetni.

Az egyik detektív melléje lépett és igazolásra szólította fel. A megfigyelés alá vett férfi közölte, hogy iratait odahaza, Nagyváradon felejtette. Kijelentése még csak fokozta a rendőrtisztviselők gyanúját és ezért bekísérték a központi ügyeletre, ahonnan Filimon Alexandru szigurancafőnök elé vezették. Az állambiztonsági hivatal főnöke Mihalceanu Gheorghe komiszárt bízta meg az előállított

ügyének kivizsgálásával. A kihallgatás során a bekísért elmondta, hogy F. Albert temesvári harminchat éves francia állampolgár. Részletesen ismertette azokat a viszontagságos körülményeket, amelyek után az aradi rendőrség fogdájaig került.

Elmondotta hogy Temesváron született és szülei, kiknek jóforgalmu üzletük volt, azt óhajtották, hogy orvos legyen. Nyugtalan kalandokba vágó természete azonban keresztülhúzta a szülők terveit. Iskoláit Nagyváradon, ahová időközben átköltöztek, végezte el és mielőtt az egyetemre beiratkozott volna, katonai szolgálattételre jelentkezett.

A harminchat éves férfi, akinek szervezést teljesen összeroncsolta a sok szenvedés, megpróbáltatás, láthatólag idegileg kimerült emlékeinek felidézése közben.

Egy meggondolatlan cselekedet következményei

Elbeszélte, hogy a katonai szolgálata idején elhamarkodottan megtagadta egy parancs teljesítését. Amikor felettese amiatt meg akarta büntetni, rátámadott és bántalmazta. Meggondolatlan cselekedetének következményeitől való félelme miatt megszökött ezredétől és anélkül, hogy szüleitől elbúcsúzott volna, külföldre menekült. Utja Franciaországba vezetett. Párizsban az idegenlégió toborzóirodájaiba került és rövid idő múlva Algírba vitték. Három keserves évet töltött a francia gyarmaton és több ezer európai bajtársával szenvedte az idegen légióban való szolgálattal járó gyötrelmeket. Szervezete teljesen leromlott és a bánáti származásu fiatalember súlyosan megbetegedett. Alig hagyta el a kórházat, egy kisebb csatározás színhelyére küldték. Ennek során jobblábán megsebesült. Felépülése után felülvizsgálatát kérte és megállapították róla, hogy afrikai szolgálattételre alkalmatlan s nyugdíjazták. Havi hatvanöt frankban állapították meg nyugdíját, egyben megkapta francia állampolgárságát. Az idegenlégió poklából megmenekült F. Albert azonban nem tudott semmiféle komoly egzisztenciát teremteni magának. Annak ellenére, hogy tizenkét nyelven beszélt kifogástalanul, csak napról-napra tengette életét.

A francia főváros hatalmas forgatagában egyre jobban vágyott a csendes családi otthon után. A „fény városában” mindinkább visszakívánta a szülői ház melegét, de hazautazása elé mindannyiszor legyőzhetetlen akadályok tornyosultak. A saját meggondolatlanságának áldozatául esett F. Albert részére új lehetőségeket jelentett a Franciaország szomszédságában kitört polgárháború.

Egyike volt az elsőeknek, akik a köztársasági Spanyolország részére felajánlotta szolgálatait és hamarosan a nemzetközi brigád uniformisába öltöztették. Több, mint két éven keresztül küzdött a nemzettek ellen. Bejárta a valenciai, a madridi, az estramadurai frontokat és néhány héttel ezelőtt, egy irtózatos pergőtűz során haslövést kapott. Életveszélyes sebesülésével az egyik, barcelonai központi kórházba szállították. Heteken keresztül tartó élet-halál küzdelem után talpraállították az orvosok. Ugy tervezte, hogy kórházból való távozása után segédszolgálatra jelentkezik ez-

redénél, tervét azonban a köztársasági front összeroppanása keresztülhúzta.

A nemzetiek csapatai feltartóztatlanul nyomultak Barcelona felé

és a lábadozó F. Albert a Franciaország felé menekülő százezrek közé állva a Pireneusokon keresztül átlépte a francia-spanyol határt. Mint francia állampolgárt azonnal kivonták a menekülők hatalmas táborából és az ország belseje felé irányították. A viszontagságos élet annyira megroncsolta a már amúgy is legyengült szervezeteit, hogy F. Albert, aki tizenhét év óta nem látta hozzátartozóit,

számlolva a közeli halálával, hazautazott, hogy meglátogassa a jelenleg Nagyváradon élő dűsgazdag szörme-kereskedő bátyját. Utközben azonban elvesztette iratait és ezért Magyarország és Románia között átszökött a határon.

Az volt a terve, hogy Aradról Nagyváradra utazik, de vonatösszekötés hiányában az éjszakát itt akarta eltölteni.

Az állambiztonsági hivatalnál történt kihallgatása után a sok kalandon átment embert a katonai hatóságokhoz kísérik át, hogy tiltott határátlépésért felelősségre vonják.

Corsó mozgó.

Csütörtöktől:

Az örök titok

J. Spillmann jezsuita páter világhírű színművének filmváltozata.

Rendezték:

Farkas Miklós és György István. A zenét Liszt és Berlioz eredeti motívumainak felhasználásával írta és dirigálta: Koudela Géza.

Főszereplők:

Az abbé — — — — — Harsányi Rezső
A gyilkos — — — — — Gárday Lajos
Catherine — — — — — Fedák Sári
Püspök — — — — — Lehotay Árpád
Mme Blanchard — — — — — Vágóné Margit
Jolly — — — — — Sulyok Mária

Az örök titok

az emberi méltóság, a valóságos szeretet,
a hősiesség önfeláldozás mesterei játéka!

Nincs ma film, amely ennyire kimutatná mire
képes egy igazi ember, ha hinni tud!

Negrin és köztársasági miniszter- társai elhagyták Madridot

Párizsból jelentik: Negrin spanyol köztársasági miniszterelnök öt más miniszterével együtt elhagyta Madridot, s a tengerparti városok valamelyikében keres új székhelyet. Most már a köztársasági egyetlen tagja se tartózkodik Madridban, csak a belügyi biztos lesz még ottan néhány napig.

Nagyvárad és Csernovicz között helyreállt a közvetlen vasúti forgalom

Szatmár. Saját tud. Amikor a szatmári vasúti közlekedés megszakadt, a Nagyvárad és Csernovicz között közlekedő közvetlen vasúti kocsit is leállították. Máramaroszigetig társaságpekosin, onnan pedig Lengyelországon keresztül, vasuton vitték Csernoviczig az utast. Később azonban Lengyelországban a vasutvonal egyik hidját ismeretlen tettesek felrobbantották, mire a vasúti forgalom a két országrész között leállt.

Most a szatmári vasúti állomásfőnökség hivatalosan közölte, hogy a keddi nappal Szatmár és Csernovicz között a közvetlen vasúti összeköttetés helyreállt. A közvetlen kocsit Nagyváradról indul és Szatmár, Máramarosziget érintésével, Lengyelországon keresztül megy Csernoviczba.

Kőrösmező és Prága között megindult a vasúti személyforgalom

Szatmárról jelentik: Csehszlovákia feldarabolásával egyidejűleg Románia és a cseh főváros, valamint a rusz föld és Prága között megszakadt a közvetlen vasúti összeköttetés. Ruszinszko legszélsőbb pontjai, Kőrösmező és Prága között most ismét helyreállt a személyforgalom. A csehszlovák személyvonatok a máramarosi Hosszúmezőnél hagyják el Románia területét. Prága és Halmi között még most sincs közvetlen vasúti összeköttetés.

Csikmegyében örvendeltesen csökkent a bűntények száma

Százegy „lakója” volt az 1938. évben
a csikszeredai fogháznak

Csikszereda. Saját tud. Most állította össze a csiki törvényszék mellett lévő fogház igazgatósága 1938. évi „forgalmát”, mely meglepően kedvezőbb adatokat mutat az 1937. éviével szemben, a fogház „lakói”-t illetőleg. Amíg ugyanis 1937-ben 535 elítélt került bezárásra, addig a múlt évben csupán 401. Ez a körülmény tényleg gondolkodóba ejthet illetékeseket, érdemes-e ilyen „forgalom” mellett fenntartani a fogházat, igazgatóval, könyvelővel és tizenkét őrral.

Büntetőtörtélt volt elítélve négy nagykorú és egy kiskorú férfi, valamint hét nagykorú nő. Véttségért és kihágásért nyolcvan nagykorú és egy kiskorú férfi, hét nagykorú és egy kiskorú nő. A 401 elítélt közül román volt 26 férfi, 3 nő, örmény 1 kiskorú fiú, zsidó 1 férfi, német 1 férfi, cigány 3, magyar pedig 53 nagykorú, 1 kiskorú férfi, 11 nagykorú és 1 kiskorú nő. Vallás szerint: görögkeleti volt 8, görög katolikus 29, római katolikus 63, zsidó 1. Családi állapot szerint: nőtlen 29, nős gyermekkel: 54, nős gyermek nélkül: 9, özvegy gyermekkel: 7, gyermek nélkül: 2. A legtöbbben most is erdei kihágás miatt voltak megbüntetve. Őt volt politikai okokból elítélve. A magántulajdon elleni büntetések száma 24-et tett ki. Az elítéltek között 56 gazdálkodó, 11 munkás, a többi iparos és kereskedő volt. Szellemi, értelmiségek közül 4. A 401 elítélt közül 29 volt frásztudatlan, közöttük legtöbb havasi pásztor és szolgálégy, cigány.

Rendet, haladást és fejlődést talált Szatmár és Szilágymegyében a tartományi közigazgatási vezérfelügyelő

Kolozsvár. Saját tud. Gherman Joe dr., Szamos tartomány közigazgatási vezérfelügyelője, aki a múlt hetekben Szatmár- és Szilágymegyében vizsgálta felül a közigazgatási hatóságok ténykedését, visszatért a tartomány székhelyére. Helyszíni megállapításai a legkielégítőbbek és teljes mértékben tükrözik vissza a közigazgatás való helyzetét és élesen mutatják meg azt az óriási különbséget, amely a jelenlegi rendszer és a letűnt politikai világ rendszere között volt.

SZATMÁR VÁROS KÖZVAGYONÁNAK NÖVEKEDÉSE

Szatmár városánál végzett vizsgálat a közvagyonra nézve a leghasznosabb eredménnyel járt. Pénzügyi téren elkövetett rendellenességekre jöttek rá, amelyet az utóbbi politikai párt uralma alatt követek el és amely legkevésbé 4-5 millió lei kárt okozott a városnak. Azóta ez az összeg már befolyt a város pénztárába és rendelkezésére bocsátották a kulturális intézmények szövetségének. Megállapítást nyert, hogy a város jelenlegi vezetője, Mois Victor polgármester kivételesen ritka energiával rendelkező ember, akit a legszebb és legjobb célok vezetnek, hogy Szatmár városa helyzetén javítson. Ebben a tervében segítségére vannak tisztviselőitársai is, úgyhogy a jelenlegi vezetőktől általános érdekű és érvényű megvalósításokat lehet várni.

Gherman Joe dr. vezérfelügyelő szatmári látogatása során tanulmányozta annak a lehetőségét is, hogyan lehetne elintézni a város és a római katolikus püspökség között fennálló anyagi természetű vitás ügyeket.

KONYHAMŰVÉSZETI TANFOLYAM A FALVAKBAN

A szatmári megyeházán végzett ellenőrzés alkalmával tett megállapítások becsületére válnak Coman Simon prefektusnak. A prefektus új arculatot teremtett a megyéjében és nincs közérdekű kérdés, amely ne képezte volna az ezredes-prefektus érdeklődésének tárgyát. Szamos téren javította a közállapotokat és ennek eredménye, hogy a megye lakossága rendkívül megelégedett. Érdekes megemlíteni, hogy konyhaművészeti tanfolyamot is létesítettek. Ismeretes ugyanis, hogy ezen a vidéken a falusi lakosság igen gyenge módon táplálkozik, amelynek egyik oka főleg abban keresendő, hogy nem tudja ételeit kellő módon elkészíteni. Az ezredes-prefektus nyolc csoportot állított össze és a falvakban lakó intellektuális nők segítségével gyakorlati tanfolyamokat tartott a parasztasszonyoknak. Ezeket a tanfolyamokon oktatták ki azután, hogyan készíthetik el leggazdaságosabban és ízletesebben ételeiket. Ez a kezdeményezés egyébként példaképpen állhat az ország többi megyéinek vezetői előtt is.

A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a határmenti román telepések helyzete iránt is különleges figyelem nyilvánult meg az illetékesek részéről. A megállapítások szerint szükségessé vált a telepések megszervezése és a határmenti lakosság sorsának javítása.

REND ÉS HALADÁS ÉSZLELHETŐ A SZILÁGYMÉGYÉBEN IS

A tartományi közigazgatási vezérfelügyelő nemrég Zilahon is látogatást tett, ahol a rendnek és szorgalomnak ugyanazt a légkörét találta. Petrescu ezredes-prefektus lelkes és tettrekész ember s nagy barátja az iskoláknak és az egyházaknak is és minden igyekezetét oda összpontosította, hogy a Szilágyság tettek és nem a szavak által érezze az új éra érverését. Zilah város vezetésében most erős iramu munka folyik, míg a múlt városvezetés terhére bizonyos anyagi visszaéléseket fedeztek fel. Ezeknek orvoslására is megtörténtek az intézkedések.

Általában dr. Joe Gherman közigazgatási vezérfelügyelő által végzett ellenőrző látogatások igen kielégítő eredménnyel jártak.

ÁTHELYEZÉSEK ÉS KINEVEZÉSEK A SZAMOS TARTOMÁNYBAN

Szamos tartományban a következő áthelyezések, visszahelyezések és tisztviselői kinevezések történtek:

I. A tartomány közigazgatási központjánál a) áthelyezések: Condor Ioan, Gábor Alexandru, b) kinevezések: Apolzan Oprea, Taflan Tiberiu, Marina Victor, dr. Luca Cornelia, Greabu I. Radu, dr. Molnár Coroneliu, Urcan Petru, Gherman Dante Ovidiu, Biji Marian, N. Mihu, Pop T. Ana, nasc. Tampanaru, Manu C. Emil.

I. A megyéknél és főszolgabíróóságoknál:

a) Bihar megye: 1. Abuscan Teodor, Cioban

Ioan, Belényesi főszolgabíróóság, 2. Vonica Paraschiva, vasköhi főszolgabíróóság, b) Máramaros megye: Hodis Grigore, Tite Ioan, Griesmüller M. Iosif felsővisói főszolgabíróóság, c) Naszód megye: 1. dr. Csallner Rolf Richard, Sabadus Patriciu gépirónó, a saji főszolgabíróóság, d) Szatmár megye: 1. Moldovan Vasile, Muresan Iuliu, e) Szamos megye: Sueresan C. Traian, Someriu Sorin, f) Szilágymegye: Tertan Vasile, Sofian I. Vasile.

JEGYZŐK:

Áthelyezések: Botto Gheorghe Czécke, Valeanu Teofil Serges, Miclea Tiberiu Dragomérfalva, Gavril Simion Bárdfalva, Campian Traian Telces, Chis Gheorghe Erdengeleg, Bizu Dumitru Alsókosály. Visszahelyezés: Fehér Adalbert Nagylozsa. Kinevezések: Opris Gavril Középlak, Cretu Alexandru Cicea, Dragos Teodor Belényes, Pop Viktor Szamosfő, Mrenea Grigore Mihalesd, Span Tiberiu Kalota, Cozma Aurél Vámosfalva, Sarbu Emil Szamosmező, Cergid S. Vincentiu Visóvölgye, Covrig Gavril Borgobeszterce, Iacobas Paul Turcz, Vasaru Ioan Komorzán, Frentiu Vasile Érkáváse, dr. Justin Dezideriu Kérő, Negreanu Ioan Nagykeresztes, dr. Vulisici Vasile Bogdand, Gliga Petre Egeres, Erdei Gheorghe Lecsmér, Muresan Ioan Lele, dr. Campian Victor Szilágymézfalva, dr. Dinca V. Marin Szilagykraszna, Leu Paul Alcsözcsés, Muresan Petre Bormedgyesfalva, Opris Nicolae Szalárd, Stiube Florian Mezőmehes.

Tiso miniszterelnök program-nyilatkozatot adott a szlovák parlamentben

A szlovák államiség és népfőnség elveit hangoztatta. Vita indul a nyilatkozat fölött

Pozsonyból jelentik: A szlovák parlamentben Tiso miniszterelnök hosszabb nyilatkozatot terjesztett elő kormánya munkaprogramjáról. Jelentette, hogy Szlovákia a maga államjogi helyzete tisztázására és polgárai jogviszonyainak teljes rendezésére mihamarabb alkotmányjavaslatot fog a parlament elé terjeszteni. A közigazgatást is új alapokra helyezik s evégett a szilveszteresti népszámlálási adatokra fognak támaszkodni. Eszerint Szlovákiaának 2 millió 718 ezer szlovák lakosa van, 218 ezer német és 67 ezer magyar. A szlovák kormány a marxista szervezetek teljes kiküszöbölését kívánja végbevinni s az illető szervezetek elhelyezettjeit a maga megbízható elemeivel fogja fölcserélni. A cseh alkalmazottakat is menesztetni fogja. A szlovákok kivándorlását új munkaalkalmak létesítésével igyekszik megszüntetni, viszont a zsidók kivándorlását minden módon elősegíti. Szlovákia területén a német és magyar lakosságnak olyan kisebbségi jogokat engedélyeznek, amilyeneket a szlovákok kapnak a magyar és német államok területén. A nemzet-

közi viszonyok tekintetében Szlovákia kormánya nem kíván nagyzási háborúba esni és így nem tűz ki olyan célokat maga elé, mintha feladatának tartaná, hogy a nemzetközi politikát befolyásolja. Szlovákia nem szegődik egyik hatalmi csoporthoz sem, hanem főfeladatának azt tartja, hogy minden szomszédjával jó viszonyban legyen.

A kormány-nyilatkozat egy esetben se említette a cseh-szlovák államot. Mindig csak a szlovák államiségét és szuverenitást állította előtérbe. A prágai kormány hivatalos sajtóirodója már kifogásolta, hogy Mach Sándor, a szlovák kormány propagandafőnöke Szlovákiát ilyen önálló államiségnek tüntette föl rádióbeszédeiben és egyéb közléseiben. Tiso szlovák miniszterelnök most a prágai felfogással szemben maga is szószólója lett az önálló szlovák államiségnek.

Pozsonyi magyar és német körökben csak azt kifogásolják, hogy Tiso miniszterelnök a szilveszteresti népszámlálást a közigazgatási berendezkedés alapjául akarja venni. Az illető nemzetiségek ellenetik, hogy a népszámlálás adatai nem tekinthetők komolyaknak s azok a valóságos helyzettel lényegesen eltérnek, mert a nemzetiségek száma százezzerrel is több, mint amit a rögtönzött népszámlálás kihozott. Ez a népszámlálás nem is bevallások alapján történt, hanem a számláló biztosok valószínűségi becslései szerint.

A kormány-nyilatkozat fölött szerdán megindul a parlamenti vita.

Tilos az iskolákban bármilyen célra való gyűjtés

Bucuresti. Saját tud. A nemzetnevelésügyi miniszter kedden rendelkezést adott ki, amely a szülőknak a miniszteriumhoz érkező panaszaik alapján ismételt szigoruan megtiltja, hogy az állami iskolákban bármilyen célra és bármilyen formában pénzt gyűjtsenek a növendékektől, ha csak erre a miniszterium előzetesen engedélyt nem adott. Azokat az igazgatókat, akik az ilyen könyvvásárlásra, színházjegyekre, előfizetésekre, ajándékokra, stb. történő gyűjtéseket megengedik, büntetésben részesülnek.

Ha léghuzatba kerül...

Ez az úr léghuzatban áll. Ha nem dörzsöli be magát **Carmol**-al, hogy elejét vegye esetleges gripának, hűlésnek vagy idegfájdalmaknak, úgy rosszul fog járni.

*) Carmol a legjobb bedörzsölőszer meg-hűlés, gripa, reumatikus fájdalmak és táz ellen

A bucurestii Szent Vince szanatóriumon és a nagyváradi Szent József kórházon kívül Csikszeredában létesítettek modern magángyógyintézetet a Szent Vincés nővérek

A szegénygondozó és betegápoló rend átvette a dr. Hirsch-féle csikszeredai modern szanatóriumot

Csikszereda, február hó.

Mintegy tizenkét évvel ezelőtt, a Szent Vincés nővérek gondozásával, ápolásával, teljesen új és korszerű magángyógyintézet létesült a megye székhelyének központjában, a lehető legmodernebb, Röntgen, rövidhullám, műtő és más villamos felszereléssel, minden csendet, kényelmet és nyugalmat nyújtó berendezéssel. A szanatórium tulajdonosa dr. Hirsch Hugó, akkori kórházi igazgató-főorvos volt. Természetesen az ő kitűnő vezetése alatt állott a gyógyintézet is. A sikeres műtéteknek, kezeléseknél százaik hajtotta végre dr. Hirsch főorvos, dr. Adler Miklós orvos régi, kipróbált, értékes segítségével és sokszor csodával határos módon állított talpra olyan betegeket, akiknek életéről még hozzátartozói is lemondottak. Nem meglepő tehát, ha hírneve és szanatóriumának jóhíre messze eljutott a Székelyföld határain túlra is. Ez nemcsak a kitűnő, nagyműveltségű sebészeknek, orvosoknak szólott, hanem a kiváló, családijával minden nemesért, szépért lelkesedő, áldozatkész embernek, a csiksomlyói ferences zárda konfráterének is. A múlt év őszén dr. Hirsch főorvos, megrendült egészségi állapota miatt — valósággal agyondolgozta magát — megvált a szanatórium vezetésétől és azt, egyelőre még az ő felügyelete és irányítása alatt, dr. Simkó György, külföldi és belföldön, neves klinikákon nagy gyakorlatra és tudásra szert tett fiatal főorvosra bízta. Nagyobb elismeréssel senki sem lehetett dr. Simkó főorvossal szemben, mint dr. Hirsch főorvos, amikor kezébe bizalommal tette le szívéhez, lelkéhez, és gyermekeként féltett dédelgetett szanatóriumát.

Ezt az elsőrendű, kitűnően bevezetett szanatóriumot most dr. Hirsch főorvos, majdnem ajándékképpen, a Szent Vincés nővéreknek adta el, akik azt dr. Simkó igazgató-főorvos közreműködésével, saját kezelésükben, a régi jótékony szellemben és előzékenységben, továbbvezetik. Ez, a közegészségügyi hatóságok által jóváhagyott szanatórium, Románia területén, a számos árva, — és szeretetházon kívül, a nagyváradi Szent József kórház és a bucurestii Szent Vince gyógyintézet mellett már harmadik, a szelíd, áldozatoslelkű Vincés nővérek tulajdonában és kezelésében. Nem érdektelen tehát, ha röviden foglalkozunk ennek a régi, nagy hírű, az irgalmasság testi cselekedeteit bibliászerűen gyakorló betegápoló rendnek a történetével.

Depaul Vince alapította majdnem négy száz évvel ezelőtt

A Vincés rendet az 1576-ban, Bordeaux melletti Pouy községben született Depaul Vince, a későbbi Szent Vince, alapította. Alapításától kezdve, tehát majdnem négy száz éve, intézményesen szolgálják a rend alázatos tagjai, az emberi szenvedés, nyomor, betegség elhagyatott, minden

Cronin:

Ezt látják a csillagok...

A világhírű szerzőnek ez a főmunkája az angol bányavidéken játszódik le. Mély és meghatározó emberi sorsok eokasága adja meg az átalakuló angol világbirodalom tökéletes korpét. Ritkán látott be valaki annyira a hatalmas birodalom belső válságainak titkaiba, mint Cronin, aki a változó földi sorsokat a változatlanul örök csillagok fényénél mutatja be. — Cronin embereket alkot; embereinek sorsa valóság, minden tettük mély szükségességből ered és ezért, életük az egész emberiség tipikus vonásait tükrözi. Humor és tragikum váltogatják egymást könyvében és ért hozzá, hogy mindkettőből tökéleteset nyújtson.

A könyv ára füzve 314 lei, kötve 414 lei.

időkben mostohán kezelt ügyét az egész világon. A mai fejlett közigazgatási rendszer sem tudott a szegényügy terén jobbat teremteni, mint amit évszázadokkal ezelőtt már Szent Vince gyakorlatban meghonosított: a koldulás megakadályozására, nyilvános gyűjtés útján, szegény és aggmeházakat épített. Ezekben a rend tagjai hivatásbeli kötelességtudással, minden anyagi ellenszolgáltatás nélkül, csupán a krisztusi könyörületeség, irgalom és emberszeretet isteni erényeinek lelki érdemként való gyakorlásáért látták el a nehéz, erős lelket és fizikumot kívánó szolgálatot.

A szegényügy rendezése után, a nagy szociális Szent, a beteglátogató rendet alapította meg. A Vincés rend tagjai otthonukban keresték fel a szegény betegeket, élelmiszert és orvosi utasítás szerint gyógyszerrel vittek nekik, gondozták őket és így tulajdonképpen egyszerre gyakorolták a vallásos szegénygondozást és betegápolást. Szent Vince ezen eljárásával is évszázadokkal előzte meg a mai, Rockefeller egészségügyi intézményeknél rendszeresített — nyugaton már mindenütt nagy eredményekkel bevezetett — beteglátogató nővérek rendszerét azzal a különbséggel, hogy Szent Vince minden plébánia mellé igyekezett beteggondozó nőt beosztani, most azonban ilyen nőket körösvosok mellé alkalmaznak. Számuk, sajnos kevés ahhoz, hogy feladatuknak mindenben megfeleljenek. Éppen ezért közérdekből is jelentős eseménye a székelyföldi közegészségügynek az új Vincés szanatórium létesítése.

Beszélgetés az igazgató-főorvossal

Dr. Simkó György igazgató-főorvos fiatal ember, de arcáról csak úgy sugárzik az értelem, tehetség, a kultúráltság. Valósággal átéli hivatása nagy fontosságát. Határozott, nyugodt, előzékeny modorával máris nagy rokonszenvenek és bizalomnak örvend a betegek körében. Rengeteg dolga van. Nekünk is munkaközben nyilatkozik:

— Örvendek, — mondja, — hogy dr. Hirsch Hugó főorvos úr örökébe léphettem. Az általa belémhelyezett bizalomnak, kipróbált és helyeselt módszereimmel igyekszem minden erőmmel, tehetséggel megfelelni, hogy méltó legyek a már eddig is megnyilvánult bizalomra. Hála Istennek, már nemcsak az én, hanem lelkes, fáradságot, pihenést nem ismerő tisztelendő nővéreinknek, dr. Adler Miklós, dr. Buzás Márton és dr. Nagy András orvos kartársaimnak is érdeme, akik készséggel segítenek és állanak mellettem felelősségteljes munkám idején. A munkám egyébként, igen nehéz. Legtöbb beteg rendszerint későn, betegsége majdnem végzetes állapotában jön hozzánk és így megmentése csak emberfeletti erőfeszítéssel lehetséges. Sajnos, még az okos, tisztafejű székelyek között is folyik a kuruzslás. „Kenőnök”, javasasszonyok, hókuszpókusszal „gyógyító” kuruzslók működnek. A napokban egy 76 éves asszonyt operáltam. Kizárt sérvel. Otthon, falujában hat napon át masszírozta rettenetes kínok között egy javasasszony. A belei a sérvben már elváltak rothadva. Ez ellen a kevés számú, de igen magas színvonalon álló csiki orvosi kar is tehetetlen.

A fiatal igazgató-főorvos készségesen mutatta meg a betegszobákat. Hideg, meleg víz, cserépkályha, parkett mindenütt. A különálló és közös szobákban idegnyugtató csend, vakítóan fehér tisztaság, szakszerű gondos felügyelet, kiszolgálás misztaszerű.

Megnéztük a gépi berendezést is. Legújabb rendszerű átvilágító, rövidhullámú, mindenfajta villanyos készülék mellett a modern műtő nyugtatják meg az arraszoruló betegeket, hogy itt lelkiismeretes tudással párosult modern gyógykezelésben részesülhetnek szerény áron.

A váróterem tele van várakozó betegekkal s a szanatórium melletti utcán székely szekerek, uri fogatok és elegáns gépkocsik állanak. Betegeket és látogatókat hoztak.

Albert István

Könyvismertetés

Zsarátnokot dobott az Úr

— Egy Irén regénye —

Ünnepi hangulat ömlik el az ember lelkén, ha ezt az új magyar történelmi regényt olvassa. Kapisztrán Jánosról szól, haragszó zeng belőle felénk, egy aszkétikus lélek szava, a Kapisztrán Jánosé, amely, mint égő zsarátnok lángra gyújtja a lelkeket, egész Európa lelkét, és ez a láng, ez a tűz megállítja a gögös Mohamed csapatainak áradását. A nándorfehérvári ütközet Európa diadala a régi törökség veszedelmén, a kereszténység a pogányságon, a lélek az anyagon. Az ember az első laptól fogva az író foglya az utolsóig, s bár a regény cselekménye mesterien egészzé kerekedik, lelemetlenül hat az olvasóra a regény utolsó szava: Vége. Elolvastuk, szinte az író lendületével, mely a jó könyvben átragad az olvasóra és szívesen olvastuk volna tovább. Érdekes volt, s nyomat hagyott, hosszan megmaradó nyomokat az olvasó lelkében.

A világtörténelem legbonyolultabb korát varázsolja elénk a szerző. Kapisztrán János és Hunyadi János évtizedei, a török, az olasz, s a magyar élet tragikus zajos világtörténelmi képei s a hatalmas tetőpontján összeomló törökvilág színes jelenetei vonulnak el az olvasó előtt. Olyan ez a könyv, mint egy színes álom. Az elején a török hárem életének csendes, bájos idillje, a végén a nándorfehérvári ütközet dörgő ézengése s közbül szerzetesi rajongások, középkori kegyetlenségek, édes naivitások. Három hatalmas szobor mered e tarka képek közül az égnék: a Kapisztrán Jánosé, a Hunyadi Jánosé és a fiatal Mohamed szultáné. A keresztény áhitat és lendület, a magyar erő, s a török anyagiasság szobrai ezek az alakok, s mellettük és körülöttük az ő híveik: hulló férfiak, szenvedő nők. De mindent: a szobrokat s a mellékalakokat is megrege fűti reális emberségük, szívük dobog, szemük szemünkbe villan s kezünkben érezzük kézzsoritásukat.

Kapisztrán élete, ahogy visszatekintően alakul ki rajongóinak elbeszéléséből; Hunyadi hatalmas, ahogy fölébe emelkedik a szegény kis László király elpuhult alakjának s a vad, önhitt, de így is, a maga körülményei között, érthetővé és emberivé alakított Mohamed: élményekké lesznek e könyv lapjain. És nőalakjai: Barbara hercegnő, Aminah, a fiatal szultána, Metta, a hárembe arambolt olasz leány: élő alakok. Az író nem tagadja meg nőieségét, nem férfiasodik. Egy helyen ki is fakad: „Férjait és nem nők kormányozzák a világot, talán azért annyi benne a szívtelenség és a nyomorúság.”

Ünnepi hangulatba ringat ez a szép könyv, de egy külső okból is. Amikor elolvastuk, s megtudtuk, hogy szerzője fiatal leány, aki közelebb van a húszhoz, mint a harminchoz, megnyugodva gondoltunk arra, hogy mégsem olyan kilátástalan a mai fiatalok jövője. Ime egy mai fiatal! A tulajdon tehetségét megbecsülve, elmerült a történelmi irodalom tengerébe — valóságos könyvtárt kellett e könyvéhez összeolvasnia — úgy látszik, tanulgatta a török nyelvet is és annyi gyönyört gyűjtött össze e tenger mélyén, hogy belőle értékes gyöngygyöngy alakult ki: a magyar történelmi regényirodalom egyik legfrissebb és legértékesebb darabja.

Rubinyi Mózes

Ára füzve 132 lei, kötve 216 lei. Kapható minden könyvkereskedésben.

Vesebajosoknak nélkülözhetetlen!

Hogyan éljen a vesebajos ember?

Írta: Dr. Lukács Pál főorvos.

Orvosi tanácsok, diétás utbaigazítások

Ára 95 lei.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

FLÓPIZETÉSI ARAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450
 negyedévre 225, egy óra 75 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15
 Egy óra szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekkszámlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: **dr Sulyok István.**

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: A hőmérséklet enyhül, sokhelyen eső, a hegyekben havazás.

A NEMZETNEVELÉSÜGYI MINISZTER RENDELETE A ROMÁN ISKOLÁSNOVENDÉKEK TEMPLOMBAJÁRÁSÁRÓL. Bucaresti. Saját tud. A nemzetnevelési miniszter elrendelte, hogy azokban a községekben, amelyekben csak egyetlen román templom van, a román növendékeket, tekintet nélkül arra, hogy milyen vallásuk, csak a román templomban tartott istentiszteletekre szabad vezetni, nem pedig a kisebbségi templomokba.

Papszentelések. Temesvárról jelentik: Pacha Ágoston dr megyéspüspök március végén Weber Ottó, Wille András, Egi János, Gebhardt Jenő, Kolmer János, Keller Antal és Zepp Péter végzett teológusokat pappá szentelt. Az új papok már a húsvéti ünnepek idején mutatják be első szentmiseáldozatukat.

MEGJELENT A HIVATALOS LAPBAN AZ ARCVONAL EGYENRUHA-SZABÁLYZATA. Bucarestiből jelentik: A Hivatalos Lap mai száma közli a Nemzeti Újjászüllesztéi Arcvonal egyenruhájára vonatkozó szabályzatot.

Sadoveanu szépművészeti államtitkár Kolozsváron. Kolozsvárról jelentik: A napokban váratlanul Kolozsvárra érkezett László Marin Sadoveanu szépművészeti államtitkár. Sadoveanu a Román Operát látogatta meg, ahol részletesen tájékozta magát az intézmény helyzetéről. Egyben a művészek kívánságait is meghallgatta. Tekintettel arra, hogy Sadoveanu már, mint a színházak vezérigazgatója is, a művészi fizetések egyezésítésén fáradozott, ezúttal is a legmesszebbmenő támogatását ígerte meg. Az államtitkár, miután vizsgálatát bevégezte, elismerését fejezte ki az igazgatónak. Papilian Victor professzornak, majd a kormányzóos dr Tataru Coriolan királyi helytartót kereste fel. Az opera egyik előadását is megtekintette. — Sadoveanu államtitkár Kolozsvárra érkezett Nagyváradon dr Zigre Nicolae szépművészeti miniszterrel is találkozott.

AZ ELHUNYT BELGA KÖVET UTOLSÓ ÜTJA. Bucarestiből jelentik: Tegnap este kísérték utolsó útjára Guillaume bucaresti belga meghatalmazott minisztert a gyász minden pompájával. Az elhunyt miniszter holttestét elhelyezték egy halottszállító kocsiába, majd a kocsit a közvetlenül Belgiumba menő vonathoz csatolták, mely még tegnap este elindult a belga követ holttestével Belgiumba.

Elhalasztották a szalontai Magyar Ház ügyének tárgyalását. Nagyvárad. Saját tud. Ma tárgyalta a Tábla Bonteanu tanácsa a szalontai Magyar Ház átadására vonatkozó törvényszéki végzés ellen beadott fellebbezést. A tárgyaláson a Magyar Ház képviselőjében megjelent dr Soós István ügyvéd, aki kijelentette egyrészt, hogy a függetlenségi Népkör hivatalosan nincs feloszlva, másrészt el kell dönteni, hogy egyleti vagyonról van szó, vagy pártvagyonról. Kérte a bizonyítás elrendelését. A tábla elrendelte a bizonyítást, új tárgyalást tűzött ki április 27-re, bekéri az egyesület alapszabályait és akkor határoz a továbbiak tekintetében.

HÉT REPÜLŐGÉP JÁRT SZERENCSETLENNÜL A FLORIDAI PARTOKON. Newyorkból jelentik: A floridai partok mellett folyó hadihajó és légiflotta gyakorlatokon 7 repülőgépet szerencsétlenség ért. Egy repülőgépnél teljes személyzete a hullámokban lelte halálát.

SZIGORU BIRÓI INTÉZKEDÉSEK A PERUI ÖSSZEESKÜVÉS RÉSZTVEVŐI ELLEN. Limából jelentik: A helyi minisztertanács szigorú bírói intézkedéseket határozott el az összeesküvés résztvevői ellen. Az egész országban rend és csend van.

Zürichi zárlat. Párizs 11.63 fél, London 20.58 fél, Newyork 439 egynegyed, Brüsszel 74.00, Milánó 23.11, Amsterdám 234.90, Berlin 176.30, Prága 15.07 fél, Varsó 83.00, Belgrád 10, Bucaresti 337.

MEGINDUL A SZEMÉLYHAJÓZÁS A DUNÁN. Bucaresti. Saját tud. Tekintettel arra, hogy már majdnem egy hónapja jégmentes a Duna és tekintettel arra is, hogy most már befagyásra nem lehet kilátás, a folyamhajózási társaság igazgatósága elhatározta, hogy újra beindítja a CFR járatokkal kombinált hajózási forgalmat.

Kibővítették a járásbírók hatáskörét. Szatmár. Saját tud. Február 20-án lépett életbe az a törvény, amely a járásbírók hatáskörét kibővítette. A perrendtartás 524—525. szakaszai értelmében a lopási ügyek, tehát a templomokban elkövetett lopások, betörések, kasszaforások valamint a vasút kárára elkövetett lopások a jövőben nem a törvényszék, hanem a járásbíró elé kerülnek. A nyomozó hatóságok részéről beterjesztett jegyzőkönyveket az ügyészség a jövőben nem a vizsgálóbíróhoz, hanem a járásbíróhoz teszi át. A törvényszékhez csak az ugynevezett minősített lopások ügye kerül, valamint a járásbírók ítélete ellen beadott fellebbezések. A járásbírók egy naptól 10 évig terjedő fegyházbüntetést róhatnak ki. Börtön- vagy fegyházbüntetést csak a törvényszék mérhet a vádlottakra. Ezzel a törvényrendelettel tehermentesítették a törvényszéket és meggyorsították a bírói eljárást.

KÉMEKET TARTÓZTATTAK LE DZSIBUTIBAN. Dzsibutiból jelentik: Idegen állam számára való kémkedés gyanúja miatt letartóztattak több egyént.

Betörők a brassói római katolikus egyházközség pénztárában. Saját tud. Kedden éjszaka betörők jártak a római katolikus egyházközség pénztárában. Az ismeretlen tettesek megfúrták a Wertheim-szekrényt és a bennelevő 6000 lei készpénzt magukhozvéve zavartalanul eltávoztak. A rendőrség megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére, a hátramaradt nyomokból ítélve, a betrés gyakorlatlan egyn műve volt.

MEGHALT LUDWIG JÓZSEF. Nagyvárad. Saját tud. Ludwig József volt városi fizikviselő a Szent László-menedékházban hosszas szenvedés után hétfőn délután 74 éves korában meghalt. Az elhunyt fiatalabb éveiben munkatársa volt a *Tiszántul* című napilapnak is. Szemsvadása miatt azonban már fiatalon abba kellett hagynia a munkát. Eleinte nagybátyjánál élt, majd annak halála után a Szent László-menházba vételezte fel magát, ahol szerény viselkedése és műveltsége miatt mindenki nagyrabecsülte. A várostól kapott némi kegydíjat, aminek nagyrészt újságokra és könyvekre költötte el s azokból olvasgatott fel magának. Temegetése kedden volt.

Március 5-én a Dalosszövetség székhelyföldi kerületi alakuló gyűlést tart Csíkszeredában. Saját tud. Mint ismeretes, a Dalosszövetség kötelekében külön székhelyföldi kerületi tömörülést határoztak el az érdekeltek dal. és zeneegyesületek. Az alakuló közgyűlés márc. 5-én Csíkszeredában lesz a közbirtokossági székházban, amelyre a meghívókat már szét is küldötte a kiküldött bizottság.

A gyergyószentmiklósi postarobálással kapcsolatosan letartóztattak egy postakézbesítőt is. Csíkszereda. Saját tud. Megirtuk, hogy kézrekerült a gyergyószentmiklósi postarobálás tettese Jakab István 21 éves munkanélküli lakos személyében. Jakab kijelentette utólag, hogy a felfedezéssel végrehajtott betörést Pipirigeanu postakézbesítővel történt összejátszással és Borsos Lajos és Réthy Ferenc nyomdászok tudtával követelte el. A rendőreg ebben az irányban is lefolytatta a nyomozást, azonban a két nyomdász ellen semmiféle bizonyítékot nem talált és ezért eljárást sem indított ellenük. Pipirigeanu kézbesítőről azonban, akinek őrizetére volt bízva a betörés éjszakáján a postahivatal, de elhagyta őrhelyét és így alaposan gyanúsítható, hogy bűntársa volt Jakabnak, letartóztatták és ugyancsak átadták az ügyészségnek.

A közeledő húsvéti ünnepekre:
SZENTSIR CORPUSOK
 és
FELTÁMADÁSI KRISZTUS SZOBROK
 terralíttól (keményöntvény)
 fából (tiroli kézimunkafaragás)
 a legszebb kivitelben kaphatók:
„MISSIO“
 kegytárgy üzletben, Timișoara I.
 Str. Lonovics 4.
 Ugyanott gyönyörű kivitelű — tíz hangu —
 sekrestyecsendők, legújabb modell, jutányosan kaphatók.

Feljegyzések

Már az utnakindításuk is drámai körülmények között ment végbe, tanusítja Barrotte, a Paris Soir tudósítója. Az egyezményt Figuerasban írták alá, amikor a városkát éppen bombázápor érte. Késő este lett, mire megegyeztek, a légtalalom riadó-jára pedig elsötétítették a várost. Így csak öngyújtóik pislogó világánál tudták neveiket rájegyezni a nevezetes okmányra.

Eppen ilyen drámai körülmények között érkeztek meg Genfbe. Huszonhárom, amerikai gyártmányú különleges kocsiból állott a vonat, mely hozta a kincset. Bellegarde határ-állomásnál a francia katonaságot saját őrség váltotta le: fejük búbjáig felfegyverzett katonák, kik 30 órán át teljesítettek szolgálatot, míg a vonat végre megérkezett Genfbe, a szép tóparti városba, melyet valamikor a népek fővárosául szántak.

Fogadtatás is drámai volt. Tudósok és újságírók, egyszerű kíváncsiskodók és politikusok szent áhitattal nézték az 1845 lsdát, ahová a legnagyobb művészi kincset csomagolták, mely valaha hasonló vándorútra indult. Es mekkora gondnal csomagolták: egyellen darabnak sem történt a legkisebb baja sem, pedig a Prado falairól előbb a múzeum pincéjébe kerültek, onnan a spanyol Nemzeti Bank földalatti pánccellermeibe, végül Valenciába, hasonlóan biztonságos helyre. Mennyi gond, a nagy sietség ellenére, hiszen alighogy leszedték az egyik világhírű képet valamelyik kastély faláról, már lángban is állott az egész épület. Az ellenség bombái gyújtották fel.

Az a szerető gond pedig, mellyel a mú-kincseket Genfben, a népszövegségi palotában fogadták, egyenesen megható, sőt mondhatni — megrázó. A világhírű könyvtáreépület tíz legszebb termét bocsátották rendelkezésükre. A legkiválóbb szakértők gondoskodtak arról, hogy a termék hőmérséklete pontosan és állandó olyan legyen, ami a múkincsek épségének és egészségének a legjobban megfelel: 10 fok Celsius, sem több, sem kevesebb. A múkincsek itt kissé kipihenik az utóbbi hónapok izgalmaát s azután a Vörös Kereszt veszi őket pártfogásukba: diadalútra indulnak Londonba és Párizsba, — szerencsés megmenekülésük emlékére...

Valóban nevezetes esemény, hogy a Prado, az Escorial, az aranjuez-i kastély csodálatos művészeti kincsei megmenekültek a rettenetes tűzből, melyet annyi más nem kevésbé nevezetes műemlék — főleg katedrálisok bámulatos művészi díszei — nem tudtak elkerülni. Mégsem tudnak különösképpen megindítani ezek a hasábos drámai beszámolókat, melyekben a párizsi lapok ezt a különös menekülést leírják. Ugy tesznek kisse, mint Bodóné, amikor a bor drát kérdik: másról beszélnek. Hallgatnak arról a két esztendőről, ami ezt a végső menekülést megelőzte; arról a szörnyű sorsról, ami e műemlékek gazdáinak és hűséges őrzőinek osztályrészül jutott s arról a szerepről, amit mindebben éppen ők, a francia utcák sajátja játszott. (Skin.)

Tiltott szerencsejáték folyt egy bucaresti kávéházban. Bucarestiből jelentik: Az ügyészség rendelkezése tegnap a Balcescu-utca 13. szám alatt levő Athene-kávéházban váratlanul házkutatást tartottak és megállapították, hogy a három beleszoba játéklubbá van átalakítva, ahol minden társadalmi osztályhoz tartozó személyek hatalmas összegekben játszanak. A razia során 50 személyt állítottak elő, köztük 20 kereskedőt. A kávéház Iacobescu nevű tulajdonosát letartóztatták.

Visszakapta az albis református egyházközség 38 hold szántóföldjét. Nagyvárad. Saját tud. Az albis református egyházközségtől 38 hold szántóföldet kisajátítottak az asszonyvásári igényjogosultak részére. A kisajátítási végzés ellen a református egyházközség dr Soós István ügyvéd útján fellebbezést jelentett be és a törvényszék a 38 hold szántóföldet vissza is ítélte. A döntés ellen az állam és az asszonyvásári földművesek felfolyamodást adtak be. Tegnap tárgyalta az ítélőtábla az ügyet és megerősítette a törvényszék ítéletét, amely így jogerős.

A brassói hadbírószág felmentő ítéletet hozott hat csikmegyei vádlott politikai bűnpürében

Brassó. Saját tud. Az 1937-ik évi országgyűlési választások idején történt, hogy az akkori Magyar Párt politikai vezetői Csikszentdomokoson és Gyergyószentmiklóson sorozatos programbeszédet tartottak. Az ügyészség államellenes izgatás címén eljárást indított Gyárfás Elemér, Pittner Árpád, Abraham József, László Ignác és Szakács Boldizsár ellen. Az ügyet szerdán délután tárgyalta a brassói katonai törvényszék és mind a hat vádlottat felmentette a vád- és annak következményei alól. Az ítélet jogerős.

Erős hűlés esetén a legfontosabb a test hőfokának emelése. Meg kell élni a vérkeringést, amit a legkönnyebben Diana sóborszesszel való bedörzsöléssel érünk el.

Katonai jelentkezések Nagyváradon. Tartalékos tisztek a következő sorrendben jelentkeznek: V betűsök február 23-24-én. Z betűsök február 25-én.

A SZATMÁRI ADÓHIVATALOK CSÖDÖT KÉRNEK AZ ADÓHÁTRALÉKOS CÉGEK ELLEN. Saját tud. A szatmári adóhivatalok az új törvény értelmében, már napok óta dolgoznak az adóhátralékos cégek névsorának összeállításán. Azok ellen a cégek ellen, akik félévi adónál többel tartoznak az államnak, csődöt kérnek a törvényszéken.

SI! SI! Sutherland lord jachtja az Atlanti-óceánon veszélybe került. Londonból jelentik: A Sutherland nevű jacht a kaliforniai partok magasságából a nyílt tengerre vészjeleket adott le. A jacht Lord Sutherland tulajdona és fedélzetén a lordon kívül számos angol és amerikai előkészítés van. Mint a vészjelekből kitűnik, a hajó láthatatlan tengeralatti sziklába ütközött. Mentésére már több gőzös utban van.

ELTÜNT EGY TEHERGÉPKOCSIVAL A KISEGÍTŐ GÉPKOCSIVEZETŐ. Csikszentreda. Saját tud. Dumitrescu Stefan teherfuvaros vállalkozó jelentette a rendőrségnek, hogy 323. M. C. rendszámú „Renault” rendszerű tehergépkocsijával Constantinescu Nicolae kiségitő gépkocsivezetője ismeretlen helyre távozott. A rendőrség megindította a nyomozást.

A nagyváradai Allatvédő Egyesület ezután értesíti úgy a tagokat, mint az érdeklődőket, hogy a havi összejövetelét a Novomeszky cukrászdában (Sas passage) folyó hó 23-án délután 6-8-ig tartja meg.

Negyedmillió leit követelnek egy megvesztett ember életéért. Szatmár. Saját tud. Egy évvel ezelőtt borzalmas események játszódtak le Avasujváros községben. Buus Péter gazdálkodó veszetikutyája megharapta Fajzán János földművest. Fajzán elment az orvoshoz, aki egy bizonyítvánnyal a községi vezetőséghez küldte. Az orvos utasítása szerint a község vezetőségének segítyt kellett volna kiutaltatnia, hogy Fajzán kezelését végeztetse a kolozsvári Pasteur-intézetbe utaztasson. A község vezetői azonban nem utalták ki az utiköltséget s mivel Fajzán a szükséges összeget nem tudta előkeríteni, otthon maradt. Három hónappal később a szerencsétlen gazdálkodón kitört a veszettség és irtózatossá kinok között meghalt. Családját a község azonnal vonatra ültette és felküldte Kolozsvárra. Az özvegy most a község vezetőit, a veszetikutyája gazdáját egyetemlegesen 240 ezer lei kártérítési összeg megfizetésére perli.

Száz méter magas hőmérő. Newyorkból jelentik: A newyorki kiállítás szenzációja lesz az a száz méter magas termométer, amit a SA tengerészeti miniszteriuma állít fel a világkiállítás bejáratánál. Az acélból és üvegből készült óriási hőmérő három oldalról fogja mutatni a hőfokot, amelynek különleges szerkezetében a higanyt neonfény potálja. A hőmérő csúcán meteorológiai jelzésekre alkalmas berendezést szerelnek, úgy hogy a kiállítást látogató közönség a nap minden órájában pontos tájékozást szerezhet az időjárás viszonyokról.

Halálos gépkocsielgázolás epilógusa. Temesvárról jelentik: A szörnyűmegegyei Klicsó község közelében 1937 szeptember 29-én az egyik lugosi autóbusz halálra gázolta Jurca Petru gazdálkodót. Emiatt Iancu Constantin negyvenéves autóbuszvezető ellen gondatlanságból okozott emberölés címén vádat emeltek. A lugosi törvényszék tárgyalasan több tanút hallgattak ki, akik igazolták azt, hogy a halálos gázolásért nem a sofőr a felelős. Ennek alapján felmentették a sofőrt a vád alól. A gazda özvegye az ítélet ellen fellebbezést jelentette be, de az ítéletábrla azt tegnap, mint alaptalant elutasította.

A törvényszék feloldott a birságolási zárlat alól egy szatmári gyárat. Nagyvárad. Saját tud. Az elmúlt év november 7-én dr Solomon Josif a nagyváradai pénzügyigazgatóság főtisztviselője felülvizsgálást tartott Nagyszalontán Ceordás László kesztyű és inggyárosnál. Megállapította, hogy a gyáros 1934 óta nem fizetett forgalmi adót és ezért 818 ezer 406 lei birságot vetett ki. A birsági jegyzőkönyvet a miniszterium 1939 január 13-án jóváhagyta. Ceordás László ügyvédje, dr Szatmáry Ferenc utján fellebbezést nyújtott be. Szerdán tárgyalta az ügyet a törvényszék első tagozatának Bragadireanu tanácsa. Dr Szatmáry Ferenc hivatkozott a miniszterium 1939. január 28-án kel. 485.144 számú rendeletére, amely szerint a pamutfonalból készített kesztyűk mentesek a forgalmi illeték alól. A törvényszék helyt adott az érvelésnek, megsemmisítette a birságolási jegyzőkönyvet és elrendelte a gyár ellen elrendelt zárlat feloldását.

Jugoszláviai újságírók Temesváron. Vasárnap est Lukovics Koszta dr meghatalmazott miniszter, a jugoszláv kormány sajtófőnökének vezetése alatt több jugoszláviai újságíró érkezett Temesvárra, akiket Sztamora-Moravica határállomáson Harsu Gheorghe helyettes sajtóigazgató fogadott és kísért további utjukon. A temesvári pályaudvaron Conciatu Iancu, az újságírók élnöke üdvözölte a jugoszláviai újságírókat, akik nemsokára tovább utaztak Bucurestibe.

Nagyváradon február 25-ig hallgatólagosan elfogadják a lakók bejelentését. Nagyvárad. Saját tud. Miután Nagyváradon 5 nap alatt lehetetlenség volt bejelenteni az lakókat és albérlőket, a rendőrség a belügyminiszteriumhoz fordult, és újabb 10 napos meghosszabbítást kért. A miniszteriumból mindeközéig semmiféle válasz nem érkezett, ami jelentheti azt is, hogy a miniszterium a kérést a maga részéről tudomásul vette. A rendőrség kerületi kapitányságain a bejelentések tovább folynak, bár most már jóval kevesebben jelentkeznek, mint az első napokban. A rendőrség arra való tekintettel, hogy már egy ízben a lapokban hivatalosan is közzétette, hogy a háztulajdonosoktól február 25-ig elfogadják a lakók bejelentéséről kiállított íveket, ezt a terminust hallgatólagosan magára nézve kötelezőnek tartja és így minden háztulajdonos igyekezzék február 25-ig a bejelentési íveket az illetékes kapitányságokhoz benyújtani.

Temetés. Beregszászi Sándor 59 éves asztalosiparos Nagyváradon meghalt. Temetése csütörtökön délután 4 órakor lesz a Haller-kápolnában. (Erdélyi „Concordia”).

Hol telefonálnak legtöbbit az emberek? Németország összesen 4.1 millió távbeszélő állomással bír, ezzel a hatalmas számmal valamennyi európai állam fölött áll. Maga Anglia 2,8 millió állomással, a második, Franciaország 1,5 millióval a harmadik, Olaszország 550.000 állomással az ötödik helyen áll. Negyedik helyen áll Svédország 700.000 állomással és Dánia 420.000 állomással aránylag igen magas számot mutat fel. De míg Berlin városának csak 570.000 állomást számol, addig a sokkal nagyobb London 665.000 állomással bír.

Február 25-ig be kell nyújtani a rendőrséghez a nagyváradai egyesületeknek, társulatoknak, kluboknak törvényes működésüket igazoló iratokat

Nagyvárad. Saját tud. Annakidején teljes egészében közöltük Bihar megye csendőrlégiója parancsnokának, Petruc Teodor ezredesnek azt a rendeletét, amelyben a különböző nagyváradai egyesületeket, társulatokat, klubokat arra szólította fel, hogy törvényes működésüket, jogi személyiségüket igazoló irataikat mutassák be a rendőrségnek, valamint a jövőben a vezetőség és az egyesület működésében történő változásokat ezután mindig jelentésük be. A rendőrség ismétlen felhívja az érdekelteket, társulatokat, klubokat, hogy legkésőbb február 25-ig mutassák be a rendeletben felsorolt iratokat a rendőrség közigazgatási osztályán. A rendelet végrehajtásáért az egyesületek, társulatok, klubok elnökei személyesen felelősek.

Eucharisztikus Világkongresszusi Almanach

Diszes kötés, művészi kiállítás. Több száz fénykép.
Ara a pénz előzetes beküldése esetén 420 lei és porto 30 lei

Rendelje meg még ma az „ECCLESIA” könyvkereskedés Oradea, vagy a „MAGYAR LAPOK” útján!
LEGSZEBB CSALÁDI EMLÉKKÖNYV!

* Agyvérzésre hajlamos idősebb embereknél, akiknél igen fontos, hogy erőlködés nélkül mindennap könnyű bélürülésük legyen, a természetes „Ferenc József” keserűviz — reggel éhgyomorra egy kis pohárral bevéve — sok esetben a lehető legjobb szolgálatot teszi. Kérdezze meg orvosát.

Magánalkalmazottak a betegsegélyező pénztár orvosai

Elvi jelentőségű döntést hozott a nagyváradai törvényszék

Nagyvárad. Saját tud. Még 1937 decemberében történt, hogy kormányrendelettel, minden felmondás nélkül elbocsátottak állásukból több kisebbségi orvost, többek között dr Pap Gézát, a betegsegélyező pénztár brátkai járás-orvosát. A betegsegélyező elbocsátott kisebbségi orvosai három fórum előtt próbálkoztak jogukat érvényesíteni. Egyik részük a Közigazgatási Táblán, mások a Munkabíróságon vagy az illetékes járásbírószágon nyújtották be keresetüket. Az évek óta húzódó és jogászai körökben nagy érdeklődéssel kísért közigazgatási perben, eddig még elsőfokú bíróságon nem döntöttek érdemben.

A jogi viták akörül folytak, hogy az elbocsátott pénztári orvosok köz-, vagy magántisztviselők-e?

Olteanu József dr Papp Géza dr képviselőjében a Munkabíróságon nyújtotta be keresetét, de a Munkabíróság Rotunda-tanácsa, azzal az indoklással, hogy a betegsegélyező-pénztár nem munkaadó s így alkalmazott orvosai nem magántisztviselők, elutasította Papp Géza dr kártérítési igényét. A további indoklás kimondja, hogy az 1929. évi munkatörvény csak a kereskedelmi és ipari vállalatokra vonatkozik és nem terjeszthető ki a szabadfoglalkozási ágakra.

Olteanu József dr megfellebbezte a Munkabíróság végzését és a nagy érdeklődéssel várt fellebbezési ügyet tegnap délelőtt tárgyalta le a törvényszék III. tagozatának Bolcas-Stecea dr kereskedelmi tanácsa. A betegsegélyzőt dr Banc György állami ügyész képviselte.

A tárgyaláson Olteanu József dr arra hivatkozott, hogy a betegsegélyező orvosai, az 1933-ban kelt új törvény értelmében, miután szolgálati viszonyuk szabad megegyezés tárgyát képezi és nem fizetnek tagsági díjat az általános nyugdíjpénztárnak, nem köz-, hanem magántisztviselők. Erre vonatkozólag utal arra, hogy a Semmitűszék több ízben megállapította, hogy az állam, a megye és a község, mint közjogi alakulatok is lehetnek munkaadók és egyben határozatban kimondotta, hogy azok a betegsegélyező-orvosok, akik nem tagjai az általános nyugdíjpénztárnak, az 1933. évi egyesített betegsegélyező-pénztár törvénye alapján magántisztviselőnek tekintendők.

Ezután arról folyt a vita, hogy melyik, illetve milyen bíróság illetékes ennek a közigazgatási pernek a letárgyalására. A törvényszék fenti tanácsa, elvi jelentőségű döntésében kimondta, hogy az elbocsátott betegsegélyező-orvosok magánalkalmazottak és mint ilyenek törvényadat joguk van kártérítési igényvel fellépni munkaadójukkal szemben. A betegsegélyző-pénztárt hatezer lei perköltség megfizetésére kötelezi, az iratokat visszaküldi a Munkabírósághoz azzal, hogy fenti határozat alapján érdemben tárgyalja le még egyszer dr Papp Géza felmondási és szabadságidejéért indított kártérítési perét.

KÖZGAZDASÁG

Megkezdtek a folyó negyedévi importengedélyek kiadását a kliringes államokba

E héten az ipar nyersanyag-szükségletének fedezésére szolgáló behozatali engedélyeket adják ki

Bucurestiből jelentik: *Bujoiu* nemzetgazdasági miniszter pénteken írta alá az 1939 első negyedére szóló importengedélyek kiadására vonatkozó együttes táblázatot, amelynek alapján a nemzetgazdasági minisztériumban ma megkezdtek az importengedélyek kiadását. E héten csak a kliringes államokba szóló importengedélyek kerülnek kiadásra és csak az ipar nyersanyagaival kapcsolatban. Az ipar főbbi államokba szóló engedélyei, valamint a kereskedelem importengedélyeinek kiadása

csak a jövő héten történik meg.

Az iparvállalatok kliringes államokba szóló engedélyeit a külkereskedelmet irányító igazgatóság következő osztályai adják ki: A) osztályon: a 274., 494., 862., 863. és 864. vámtarifatételek alatt szereplő nyersanyagokat, a B) osztályon: a 862., 864., 1006. és 1030—1033. vámtarifatételek alatt szereplő nyersanyagokat, a C) osztályon: a 413., 274., 862., 863., 874., 1031., 1033. és 1569. vámtarifatételek alatt szereplő nyersanyagokat.

Új kereskedelmi megegyezés készül Románia és Cseh-Szlovákia között

Bucuresti. Saját tud. *Bojiu* nemzetgazdasági miniszter aláírta a miniszteri határozatot, amely bizottságot küld ki arra, hogy Románia

és Cseh-Szlovákia között új kereskedelmi és fizetési megegyezést létesítsen. A delegáció a napokban elutazik Prágába.

Ökszerű gazdálkodásra tanít a budapesti mezőgazdasági kiállítás

Budapestről jelentik: A földművelésügyi miniszter fennhatósága alá tartozó gazdasági szakoktatási intézmények ezines, tartalmas kiállítási anyagokkal, évről-évre hozzájárulnak a mezőgazdasági kiállítás oktató értékének emeléséhez. Epen ezért ezt a kiállítási csoportot mindenkor különös figyelmére méltatja a kiállítás látogató közönsége, mert itt sok olyan érdekes, könnyen érthető hasznos dolgot láthat és tanulmányozhat, amelyet a legszerényebb keretű gazdálkodást űző egyének is a gyakorlati életben hasznukra fordíthatnak.

A március 22-én megnyíló kiállításon az idén részt vesznek a debreceni gazdasági akadémia, a kecskeméti gazdasági szaktanítóképző intézet, a hódmezővásárhelyi és a szekezárdi mezőgazdasági szakiskolák, a hajdudorogi téli gazdasági iskola és a Vitézi rend örkényi gazdaképző iskolája.

A debreceni gazdasági akadémia kiállítása az alföldi szikes talajokat és az öntözés gazdálkodást fogja bemutatni. A kecskeméti gazdasági szaktanítóképző intézet kiállításának átfogó gondolata a nagyközönség által alig ismert gazdasági szaktanítóképzés rendszerének és rendjének bemutatása lesz. A hódmezővásárhelyi m. kir. mezőgazdasági szakiskola kiállítása szembeállítja a jó és rossz gazda földhasználatát, trágyázási rendszerét, a állatlétszámra és az állatok takarmányozására vonatkozó adatokat, természetmennyelket és az ezzel összefüggő jövedelmezőségi eredményeiket. A szekezárdi mezőgazdasági szakiskola azt az időszerű kérdést világítja meg, hogyan lehet és kell a kisgazdauzemet ökszerűen megszervezni, berendezni és kezelni. A hajdudorogi m. kir. téli gazdasági iskola kiállítása arról fog számot adni, hogy milyen javulás észlelhető a hajdusági gazdálkodásban a téli gazdasági iskolában szerzett szakismeretek alkalmazása folytán. A vitézi rend örkényi gazdaképző iskolájának kiállított anyaga arról fog tájékoztatni, hogy a Vitézi Rend hogyan gondoskodik a rend tagjai várományosainak gazdasági kiképzéséről és neveléséről, a vitézek többi gyermekeit pedig a gazdasági iskolával kapcsolatos szövevény tanüzemben hogyan képezik ki.

A gazdasági szakoktatási intézmények kiállítási csarnokában ez évben is fog gazdatanácsadó állomás működni, ahol kiváló szakemberek az érdeklődő közönségnek a helyszínen, azonnal ingyenes tanácsot fognak adni a gazdasági élet körébe tartozó minden kérdésre.

Remélhető, hogy a gazdák kihasználják a kedvező alkalmat és minél többen tekintik majd meg a gazdasági szakoktatási intézmények kiállítását, amelynek révén teljes képet nyerhetnek a magyar gazdálkodás gazdasági kiképzéséről és neveléséről.

Zsuzsánna-napi nagyvásár az Érmelléken

Székelyhid. Sajt tud. Napfényes időben, de csekélyebb érdeklődés mellett tartották meg a vásárt. A nagykereskedő tartózkodtak a vételtől, mivel nem kaptak megbízást nagyobb tételek vásárlására s így a terményforgalom különösen lanyha volt. Az árak általában estek, különösen tengeriben. Terményárak: buza 390, rozs 300, árpa 360, zab 420, tengeri 320, köles 330, lóhere 1600, búkköny 510, napraforgó 440, burgonya vékája 45, hagyma 6, alma 12—16, paprika 80, bab sárga 6, fehér 5, borsó literje 8, dió 8, aszalt szilva 16, káposzta darabja 7—8. Kenyér- és lisztárak: barna 8 fehér 9, nullasliedt 11, egyses 10, korpa 3. Hus- és szalonnaárak: tehén 22, borjú 26, sertés 26, szalonna zsirnak 34, füstölt 40, paprikás 44, szótt 38, haj 38, tepertő 40. Tejtermékek: Tej 4, tejfel 16, túró 6, vaj falusi 64, teavaj 80. Baromfi és tojások: csirke párja 45—50, jérce 85—90, tyúk 110—120, rucn kilogramja 27, liba 27, pulvka drhja 160—170, kecskegíró 65—80, tojás darabja 1 lei.

Aradon maximálják a tejeskávé árát. Saját tud. Az elmúlt év őszén az aradi Dacia-kávéház tulajdonosai a temesvári közigazgatási bíróságnál perrel támadták meg az aradi városvezetés ama határozatát, amelynek értelmében a tejeskávé árát maximálta az ármegállapító bizottság. Az ügy tárgyalásán a kávéház tulajdonosainak ügyvédje azzal érvelt, hogy a kávéházban eladásra kerülő étel- és italneműek nem tekinthetők elsődrendű közszükségleti cikkeknek és ilyen formán az ármegállapító bizottság hatásköre nem terjed ki ezekre a cikkekre. A bíróság ítéletében a Dacia kávéház álláspontját tette magáévá. Az ítélet ellen Arad város vezetésége fellebbezéssel élt a bucaresti legfőbb közigazgatási bírósághoz, amely megváltoztatta a temesvári közigazgatási bíróság döntését. Kimondotta, hogy az elsőfoku bíróságnak tulajdonképpen nem állott jogában ilyen természetű ügyvel foglalkozni, mivel ily ügyekben való döntésre a kereskedelmi minisztérium mellett működő speciális bizottság illetékes. A döntés következményeként a város vezetésége elhatározta, hogy március 15-től kezdődően maximálja a tejeskávé árát, amely ezentúl első osztályú kávéházban nem lehet több tíz leinél.

Cinkezett drótkerítést

vaskapukat, vasartókat, diszkerítéseket gyári áron készít és szállít

BOZSAK M. sodronyvára
Nagyvárad, Str. D. Cantemir 57.

A mezőgazdasági kamarák vezetőinek ülése

Bucurestiből jelentik: Tegnapi tartották a fővárosban ülésüket a mezőgazdasági kamarák vezetői, amely alkalommal Cornatenu miniszter nagy beszédet mondott. A földművelésügyi miniszter beszédében hangsúlyozta, hogy a kösbirtokok további felaprózódását minden áron meg kell akadályozni, majd az állattenyésztés fontosságáról beszélt és azokról a törekvésekről, melyeket ebben a tekintetben a kormány szem előtt tart. A földművelésügyi miniszter az ipar és a mezőgazdaság közötti viszony állandósításának szükségességét hangsúlyozta, mert az ingadozások sem a mezőgazdaság, sem az ipar fejlődésének nincsenek hasznára. A miniszter szerint a jövőben megszűnnek az egyéni kezdeményezések, a szervezet mezőgazdatiszadalm lép az egyén helyébe. A miniszter beszédét Garoflid kamarai szövetségi elnök köszönte meg.

TANFOLYAM A BANYÁSZFELESEGEK KIKÉPZÉSÉRE. Berlinből jelentik: (V. V.) A német női birodalmi szervezet Palenberg községben (Köln-Aachen tartomány) a Carolus Magnus bányászvezetésével egyetemben tanfolyamot és iskolát állított fel „bányászfeleségek” kiképzésére. Az asszonyokat külön kiképzik mindenben, amit egy bányász feleségnek tudnia kell. Kiképzik a háztartásban, a főzésben, varrásban, gyermeknevelésben és a kertgazdagságban és apró állat tenyésztésben. Ezen túl minden egyes bányász felesége céltudatosan dolgozó háziasszony lesz, aki nehéz munkáját végző férjének kiváló bajtársaként megosztja a családi élet és háztartási feladatainak megoldásában.

A ROMÁN SZEMÉLYZET ELHELYEZÉSÉRE HIVATOTT BIZOTTSÁG ÜLÉSE. Bucuresti. Saját tud. A nemzetgazdasági minisztériumban kedden ismét összeült a román személyzet elhelyezésére hivatott bizottság, amelyen ezalkalommal *Jinga* alminiszter elnökelt. *Bungetianu*, a bizottság elnöke ismertette a bizottság eddigi tevékenységét, amit az alminiszter jóváhagyott és újabb utmutatásokat adott a jövőre nézve.

Apróhirdetések

Lakás

szavanként 3 lei

1 szoba,

konyhas lakas azonnal kiado. Nagyvárad, Str. Decebal 10. szám.

Két

szobás, fürdőszobás lakás kiadó március 1-re. Nagyvárad, Str. Vlahu-44. szám

Kiadó

március 1-re 1 szoba, konyha, speizos lakás. Nagyvárad, Str. Axente Sever 13

Kiadó

két szobás komfortos, emeletes lakás, május 1-re. Nagyvárad, Strada Moldova 22. szám.

Kiadó

május 1-re modern két szobás parkettes lakás, kertés házban. Nagyvárad, Str. Delavrancea 10. szám.

2 szobás

fürdőszobás magánháza május 1-re kiadó. — Nagyvárad, dr. Nicolae Zigre 20. és 22. szám.

2 szobás

komfortos lakás május 1-re kiadó. Nagyvárad, Regele Ferdinand 49., illetve Str. Parinteale Danila 7. szám.

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Házak

alkalmi vételek, központban. Közefekvő szőlők, telkek olcsón vásárolhatók „Horváth” ingatlaniroda. — Nagyvárad, Regele Ferdinand 16.

Kerékpár,

jó állapotban levő, Opel gyártmány, eladó. — Bánai Sándor, Nagyvárad, Str. Wilson 25.

Egy

jó karban levő Schöberl-ágy, Steius, filandera eladó. Nagyvárad, Str. Alexandri 51.

Hülönpéle

szavanként 3 lei

Papiszobóság

Kovács, Cluj, Str. Regina Maria 20. — Jutányos árak.

LEGUJABB

Bevégződött a Balkán-szövetség értekezlete

A kiadott hivatalos közlemény szerint teljes egyetértés van a négy állam külpolitikai irányvonalában. Kimondták, hogy a szövetség államai elismerik a Franco-kormányt

Bucuresti. Saját tud. A Balkán-szövetség tagállamainak külügyminiszterei szerdán délelőtt tartották meg utolsó tanácskozásukat. Megfogalmazták hivatalos közleményüket is a sajtó számára. A hivatalos közleményt szerda délben 12 órakor Gafencu külügyminiszter olvasta fel a külügyminisztériumban. Jelen voltak: az összes vendég külügyminiszterek, valamint a külföldi és a bel-földi sajtó képviselői. A hivatalos közlemény szövege a következő:

— A Balkán-szövetség állandó tanácsa Bucurestiben 1939 február 20., 21. és 22. napjain Gafencu román külügyminiszter elnökelete alatt, Metaxas görög miniszterelnök és külügyminiszter, Tzintzar Markovics jugoszláv külügyminiszter részvételével tartott ülést. Az állandó tanács tagjai minden oldalról megvizsgálták a jelenlegi nemzetközi helyzetet és részletesen megbeszélték a kérdéseket, amelyek a Balkán-szövetség államai közötti közelebbi érintik. Az állandó tanács tagjai egyhangúlag megállapították, hogy tökéletes véleményegyezés uralkodik közöttük arra a politikai irányvonalra vonatkozólag, amit a Balkán-szövetségnek követnie kell. Ez a politika mélyrehatóan megalkodja a békehez, amely békegondolat más megalakulása óta áthatja a szövetséget.

— Az állandó tanács újból hangsúlyozza azt az egyetértést, amely a Balkán-szövetség tagállamai közötti és hangsúlyozza egységes akaratát, hogy ugyanabban a szellemben folytassák munkásságukat.

— E tárgyban az állandó tanács megemlékezett a Szalonikiben 1938 január 31-én kötött megállapodásról. Ez a megállapodás élén-

ken tanusodik a szövetség tagállamainak szilárd akaratáról, hogy nem hanyagolják el semmit arra való törekvésükből, hogy a fél-sziget államai között bizalmas együttműködést létesítsenek, amely a jogegyenlőségen és egymás határainak elismerésén alakult.

— Az állandó tanács helybenhagyta a Balkán-szövetség gazdasági tanácsának Stambulban, 1938 április havában hozott határozatait. Az állandó tanács reméli, hogy a gazdasági tanács hetedik ülés-zaka, amely 1939. április havában lesz Bucurestiben, még szorosabbra fűzi a Balkán-szövetség államai közötti kapcsolatokat, s a tagállamok közötti közlekedési utak tökéletesítését is elő fogja mozdítani.

— A Balkán-szövetség állandó tanácsának legközelebbi összejövetelét Belgrádban 1940 február hónapban fogják megtartani.

Ezután Gafencu külügyminiszter egy másik rövid nyilatkozatot olvasott fel. Ebben tudtadta, hogy a Balkán-szövetség államai megegyeztek a Franco-kormány elismerésére vonatkozólag. Azonban minden tagállam maga állapítja meg majd az elismerés módozatait és annak időpontját.

Gafencu külügyminiszter után a három vendég külügyminiszter olvasta fel nyilatkozatát francia nyelven.

Méltányló szavakban emlékeztek meg Romániáról és köszönetet mondtak a bensőséges fogadtatásért. Mindhárom hangsúlyozták azt a megértő szellemet, ami a Balkán-szövetségben uralkodik, a baráti érzést, ami a tagállamokat összeköti és azt a békeakaratot, ami együttes politikájukat irányítja.

Az új magyar kormány bemutatkozása a képviselőházban

Teleki Pál miniszterelnök részletesen nyilatkozott a zsidókérdésről és a földbirtokreformról. — Reményét fejezte ki, hogy rendezni lehet a romániai magyar kisebbség helyzetét

Budapestről jelentik: Teleki Pál gróf miniszterelnök kormánya szerdán mutatkozott be a képviselőház előtt. Az ülésen szinte teljes számban ott volt minden képviselő s a karzatot is zsufolásig megtöltötte az érdeklődő közönség.

Teleki Pál gróf miniszterelnök hosszabb programbeszédet tartott. Bejelentette, hogy folytatni fogja az előző kormány belső és külső politikáját. Fenntartja az előző kormányok által beterjesztett törvényjavaslatokat. Részletebben foglalkozott a zsidó-törvény és a földbirtokreform kérdéseivel. A zsidókérdés nagyon súlyos teherként nehezedik Magyarországra, de ne gondolja senki sem idebent, sem külföldön, hogy ezt a törvényjavaslatot németországi vagy más külföldi állam mintájára csináltuk. A zsidó-kérdés a magyar államban is akuttá vált. Magyarországon a zsidók száma oly nagy, mint a tőle keletre lévő államokban. A zsidó-kérdés tekintetében olyan erős nemzeti kíváncságot nyilvánítt meg a védekezésre, hogy annak nem lehet ellenállni.

A földbirtokreformról szólt ezután Tele-

ki miniszterelnök. A reformot először mint társadalmi folyamatot kell szemlélni, de gazdasági probléma is. Mindenben helyeseljük az előbbi kormány törvénytervezetét. Mindenki tudja, hogy a tervezetben nem vagyoneosztásról van szó. Az útnak ugyanaz, mint amelyiket Imrédy volt miniszterelnök Győrben és

Az angol kormány meghívta Beck lengyel külügyminisztert

Ciano gróf Varsóban

Londonból jelentik: Varsói jelentések szerint, a varsói angol nagykövetség kedden este már átadta Beck külügyminiszternek a hivatalos meghívást. A meghívóban közli az angol kormány, hogy március hó második felében szívesen látja Beck külügyminisztert Londonban.

Londonból jelentik: A „Daily Telegraph” úgy tudja, hogy Ciano gróf olasz külügyminiszter ere-

9 hónappal ezelőtt a képviselőházban e helyen bejelentett.

Teleki miniszterelnök helpolitikai vonatkozású programját nagy tapsal fogadta a képviselőház.

A magyar külpolitika irányelvei.

Tárgyalási hajlandóság a szomszéd államokkal.

Az új kormány külpolitikai programjának ismertetésére került a sor ezután. Teleki Pál hangoztatta a magyar külpolitika eddigi irányának a folytonosságát.

— Azt mindenki tudja, — mondotta, — hogy e folytonosság megtartásában elsősorban a tengelyállamok támogatnak bennünket és őszinte barátság fűz bennünket Németországhoz és Olaszországhoz. Ennek a régi barátságunknak és kapcsolatunknak további megőrzését is legjobban követelik azok az eredmények, amellyel Hitler kancellár és Mussolini örökre beírták nevüket Magyarország történelmébe.

— Lengyelországhoz fűződő barátságunk olyan politikai valóság, amely minden időben alapeleme a külpolitikánknak. A béke célzata szabja meg magatartásunkat Jugoszlávia, Románia és Csehszlovákia irányában.

— Örömmel vettünk tudomást az új jugoszláv miniszterelnök és külügyminiszternek arról a nyilatkozatáról, hogy Jugoszlávia külpolitikája régi marad. Erről azonban akkor fogunk meggyőződni igazán, amikor majd az alkalom ezt tettekből igazolni fogja. Reméljük, hogy ki fog alakulni az a jó szomszédviszony, amely úgy Magyarország, mint Jugoszlávia érdeke.

— Románia külügyminiszterének nyilatkozatát is örömmel fogadtuk. Reméljük, hogy a román kormány most meginduló új kisebbségi politikája gyors ütemben fogja megvalósítani azokat az ígéreteket, amelyeket a megelőző kormányok tettek a romániai magyar kisebbségnek — és ezzel biztosítani fogják a normális szomszédviszony kifejlődését.

— Bizalommal tekintek Cseh-Szlovákia felé is, mert talán a bécsi ítélet teljes észszerűsége átültetődött már a csehszlovák közvéleménybe és lehető lesz Magyarország és Cseh-Szlovákia között egy tiszteletes kapcsolat kiépítése.

Ezután még többi között a következő kijelentést tette a magyar miniszterelnök:

— A magyar kormány hajlandó bármikor közvetlen tárgyalásokba bocsátkozni szomszédjaival, hogy a viszonyt megjavítsa és magatartását megegyeztesse. Természetesen örülni fogunk az olyan helpolitikai kezdeményezéseknek, amelyek a szomszédviszony javítására szolgálnak. Gondolunk itt mindenekelőtt a romániai magyar kisebbség kérdéseinek rendezésére. Minden állam magától meg tudja ítélni azt a pillanatot, amikor éretnek találja az időt a kérdések elintézésére. Hiszem egy elhamarkodott kezdeményezés több kárt okozhat, mint hasznot.

Az új magyar miniszterelnök beszédét a Ház minden oldalán nagy lelkesedéssel és tapsviharral fogadták.